

KEVÄT 2021

LAPSIPERHEIDEN KOKEMUSTIEDON
KARTOITUKSEN RAPORTTI
OULUN SALON PALVELUKESKITTYMÄ

MANNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Pohjois-Pohjanmaan piiri

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Ulla Teppo

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
JOHDANTO	4
KIITOS lapsiperheiden kokemustiedon kartoitukseen osallistuneille perheille	5
ARJEN HYVINVOINTI	6
LASTEN JA NUORTEN ARJEN HYVINVOINTI	6
LAPSEN JA NUOREN ARKEEN TOIVOTTU TUKI JA APU	7
HUOLTAJIEN ARJEN HYVINVOINTI	9
VANHEMMUUTEEN TOIVOTTU TUKI JA APU	9
LAPSIPERHEIDEN AVUN JA TUEN SAATAVUUS	11
AVUN JA TUEN HAKEMISEN KANAVIA	11
KOKEMUKSET PALVELUIDEN SAATAVUUDESTA	12
KORONAVIRUSPOIKKEUSTILANTEEN VAIKUTUKSET LAPSIPERHEILLE	14
LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN SEKÄ ELINYMPÄRISTÖ	15
OULUNSALON KESKUS	15
ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS	15
LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN	16
MUITA KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN	17
KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN	18
PITKÄKANGAS	19
ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS	19
LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN	19
MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN	21
KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN	22
NIEMENRANTA	22
ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS	22
LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN	23
MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN	24
KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN	25
SALONPÄÄ	26
ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS	26
LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN	26
MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN	28
KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN	29

TIIVISTELMÄ

Oulunsalon lapsiperheiden kokemustiedon kartoitus toteutettiin yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin ja Oulunsalon palvelukeskittymän monialaisen työryhmän kanssa Webropol-kyselynä 18.1.–7.2.2021 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi 230 lapsiperhettä. Kartoituksella koottiin Oulunsalon lapsiperheiden huoltajien kokemuksia arjen hyvinvoinnista ja lapsi- ja perhepalveluiden saatavuudesta sekä huoltajien näkemyksiä palveluiden ja elinympäristön kehittämisestä. Lapsiperheiden arjen hyvinvointia lisäävistä asioista keskeisimpinä nousivat esiin terveys ja mielenhyvinvointi, perhe, ystävät ja lähiverkosto, hyvät ja toimivat peruspalvelut sekä asuinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys. Lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan avun ja tuen osalta tärkeimpänä asiana nousi harrastus- kerho- ja vapaa-aikatoiminnan mahdollisuuksien lisääminen. Lapsille ja nuorille toivottiin apua ja tukea myös koulunkäyntiin ja opiskeluun, perheen sisäiseen vuorovaikutukseen ja ihmissuhteisiin sekä yksinäisyyden kokemuksiin. Huoltajat toivoivat ohjausta lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunnetaitojen kehittymisen tukemiseen sekä eri kehitysvaiheita läpikäyvien lasten kanssa toimimiseen. Huoltajat toivoivat apua ja tukea myös omaan ja puolison jaksamiseen sekä parisuhteeseen liittyviin asioihin.

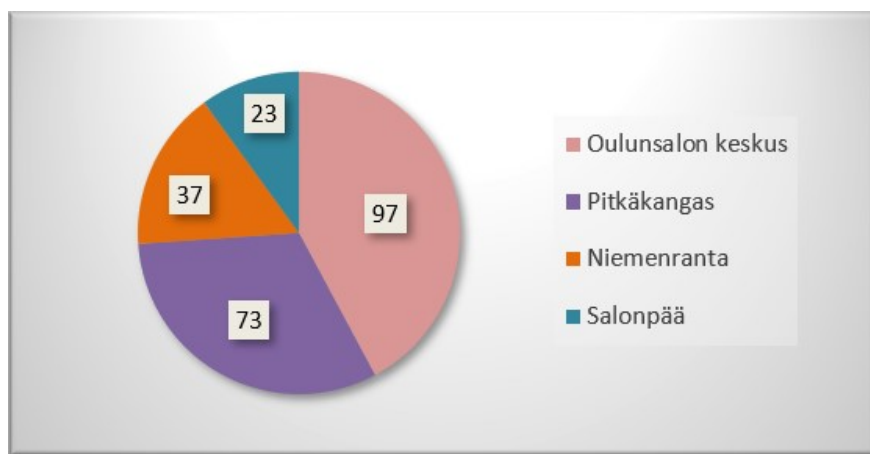
Huoltajien vastausten mukaan tärkeimmät kanavat avun ja tuen saamiselle olivat sukulaiset ja läheiset sekä eri tahojen ammattilaisilta saatu keskusteluapu. Tukea ja apua perheet saivat myös erilaisista sähköisistä kanavista, vertaisryhmätoiminnasta sekä kotiin jalkautuvista palveluista. Huoltajat olivat enimmäkseen tyytyväisiä saamiinsa palveluihin, mutta palveluiden piiriin pääseminen koettiin haasteellisemmaksi. Koronaviruspoikkeustilanteen positiiviset vaikutukset näkyivät perheen yhteisen ajan lisääntymisenä, mikä oli lisännyt perheenjäsenten läheisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Poikkeustilanteen negatiivisiksi vaikutuksiksi nousivat sosiaalisen eristäytymisen ja yksinäisyyden kokemukset. Ystävien ja läheisten tapaamista kaipasivat niin perheen lapset, nuoret kuin aikuisetkin Poikkeustilanteen vuoksi kokemukset yhteisöllisyydestä puuttuivat lähes kokonaan.

Oulunsalon palvelukeskittymän lapsiperhepalveluiden ja -toimintojen osalta huoltajat tunnistivat eniten kehittämistarpeita terveyspalveluita ja liikuntapalveluita koskien. Etenkin suun terveydenhuollon ja neuvola- palveluiden säilyminen lähipalveluina tulisi olla priorisoituna asuinalueen kehittämistyössä, sillä ne sujuvoittavat lapsiperheiden arkea. Liikuntapalveluiden osalta toivottiin lisää lapsille ja nuorille suunnattuja harraste- ja kerhotoimintoja, liikuntatilojen käytön mahdollistamista omaehtoiseen toimintaan sekä alueella tulisi olla enemmän nykyaikaisia ulkoliikunta- ja leikkipaikkoja kaikenikäisille. Kaikkia ulkoliikuntapaikkoja ja -alueita tulisi ylläpitää ja huoltaa paremmin, jotta ne pysyisivät hyvässä kunnossa. Kehittämistarvetta huoltajat tunnistivat myös nuorisopalveluita sekä aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa koskien. Nuorille toivottiin enemmän harrastusmahdollisuuksia sekä paikkoja, mihin nuoret voisivat kokoontua koulun jälkeen, iltaisin ja viikonloppuisin, kuten aktiviteettipuisto ja nuorisotalo. Huoltajat toivoivat, että aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa järjestettäisiin kattavammin.

Huoltajat toivoivat Oulunsalon aluetta kehitettävän kulkuyhteyksien suhteen turvallisemmaksi esimerkiksi tien ylitysten osalta. Huoltajien mukaan lapsiperheiden arjen sujuvuuteen vaikuttavat turvalliset kulkuyhteydet jalankulkijoille ja pyöräilijöille sekä toimiva joukkoliikenne, sillä ne tukevat harrastamismahdollisuuksia. Vastauksista nousi tarve parempaan ja selkeämpään informoimiseen, jotta asukkailla olisi tietoa alueella järjestettävistä kerhoista ja harrastusmahdollisuuksista. Huoltajat toivoivat, että alueella järjestettäisiin enemmän yhteisöllistä toimintaa ja ulkoilmatapahtumia, jotta alue säilyisi elävänä ja toimivana yhteisönä. Elinympäristönä Oulunsalon palvelukeskittymän aluetta kuvailtiin rauhalliseksi, luonnonläheiseksi ja turvallisiksi lapsiperheille. Vetovoimaisuutta lisäävät hienot remontoidut koulut sekä hyvät ulkoilumahdollisuudet. Asuinalueen viihtyisyyttä koettiin heikentävän erityisesti palveluiden ja vapaa-ajan toiminnan väheneminen, huonosti toimiva joukkoliikenne sekä ympäristön kunnossapidon laiminlyönti.

JOHDANTO

Tähän raporttiin on koottu Oulunsalon lapsiperheiden huoltajien kokemuksia arjen hyvinvoinnista ja sujuvuudesta sekä hyvinvointia haastavista tekijöistä. Raportissa nostetaan esiin huoltajien ajatuksia ja näkemyksiä palveluiden ja alueen kehittämistä, jotta Oulunsalo asuinalueena palvelisi mahdollisimman hyvin lapsiperheiden arkea. Näitä tietoja hyödynnetään monialaisessa kehittämistyössä Oulunsalon alueella. Oulunsalon lapsiperheiden kokemustiedon kartoitus on toteutettu yhteistyössä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piirin ja Oulunsalon palvelukeskittymän monialaisen työryhmän kanssa. Raportin on koonnut kasvatustieteen maisteriopiskelija Ulla Teppo Oulun yliopistosta osana maisterivaiheen harjoittelujaksoa. Oulunsalolaisilla huoltajilla oli mahdollisuus vastata sähköiseen Webropol-kyselyyn 18.1.–7.2.2021 välisenä aikana. Kyselyyn vastasi yhteensä 230 lapsiperhettä. Vastaajien jakautuminen eri asuinalueiden mukaan on nähtävissä alla olevasta kuviosta (KUVIO 1).

KUVIO 1: Vastaajien jakautuminen asuinalueittain N=230

Raportin ensimmäinen osio käsittelee lapsiperheiden arjen hyvinvointiin liittyviä asioita. Kyselyssä selvitettiin huoltajien kokemuksia siitä, mitkä asiat tuottavat iloa ja hyvinvointia lasten ja nuorten elämään sekä millaista tukea ja apua huoltajat toivoisivat saavansa lasten ja nuorten arkeen. Kyselyssä selvitettiin erikseen, mitkä asiat tuottavat iloa ja hyvinvointia huoltajien omaan elämään sekä millaista tukea ja apua he toivoisivat saavansa vanhempana ja kasvattajana toimimiseen. Ensimmäinen osio on koostettu kaikilta alueilta yhteisesti. Joissakin kohdissa huomioidaan erikseen alueellisia eroja sekä ikäkausiin liittyviä eroja, jos niitä huoltajien vastauksissa on selkeästi tullut esiin. Raportissa käsitellään myös lapsiperheiden kokemuksia avun ja tuen saatavuudesta. Kyselyssä selvitettiin, mistä huoltajat ovat saaneet tukea ja apua itselleen ja perheelleen sekä huoltajien mielipiteitä palvelujen saatavuudesta. Lisäksi raportissa on koostettuna koronaviruspoikkeustilan-teen positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia lapsiperheiden arjessa.

Raportin toinen osio käsittelee huoltajien näkemyksiä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisen mahdollisuuksista sekä asuinympäristöön liittyviä huoltajien kokemuksia. Kyselyssä selvitettiin lisäksi julkisten tilojen käytön hyödyntämistä sekä huoltajien halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan. Tämä osio on koostettu neljän eri asuinalueen mukaan, jotka ovat *Oulunsalon keskus*, *Pitkäkangas*, *Niemenranta* ja *Salonpää*.

KIITOS lapsiperheiden kokemustiedon kartoitukseen osallistuneille perheille

Lapsiperheiden kokemustiedon kartoitus toteutettiin Oulunsalon alueella keväällä 2021. Vastaajia oli 230 perhettä. Kartoituksen aineisto tuotti monipuolista tietoa alueen lapsi- ja perhepalveluiden toteuttamisen ja kehittämisen tueksi sekä vahvisti lapsiperheitoimijoiden ymmärrystä lapsiperheiden arjesta.

Tämän kyselyn perusteella tullaan jatkotyöstämään monialaisesti perheiden esiin nostamia lapsiperhepalveluiden kehittämistarpeita Oulunsalon palvelukeskittymässä.

Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluissa toimitaan neljällä alueella: pohjoisella, keskisellä, itäisellä ja eteläisellä. Alueet jakautuvat palvelukeskittymiin, joissa toimitaan moniammatillisesti. Palvelukeskittymissä yhteistyötä tekevät päiväkodit, koulut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, alueen hyvinvointipalvelut, seurakunta sekä järjestötoimijat. Alueellisen toiminnan tavoitteena on alueen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin lisääminen sekä alueen toimijoiden monialainen yhteistyö ja osallisuuden vahvistaminen.

Oulunsalon palvelukeskittymän eli Ankkurin vetäjät koollekutsuvat syksyllä 2021 yhteen kaupungin peruspalveluiden toimijat sekä seurakuntien ja järjestöjen edustajat pohtimaan kyselystä esille nousseita asukkaiden arjen hyvinvointia ja sujuvuutta tukevia tuen ja avun toiveita sekä lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluihin ja toimintoihin liittyviä parannus- ja kehittämisehdotuksia.

Seuraavassa konkreettisia esimerkkejä, mitä kehittämistoimia lähdetään ensimmäisenä viemään eteenpäin:

- ❖ Tarjotaan koulujen, päiväkotien, nuorisotalon ja kirjaston tiloja kerho- ja kokoontumiskäyttöön 3. sektorin toimijoille sekä asukkaille.
- ❖ Lisätään tiedottamista alueen asukkaille hyvinvointiin liittyvistä palveluista sekä järjestöjen tarjoamista toiminnoista.
- ❖ Käynnistetään 4 -vuotiaiden terveystarkastus yhteistyössä neuvolan ja varhaiskasvatuksen kanssa.
- ❖ Kootaan yhdessä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa yhteinen esite lapsille, nuorille ja lapsiperheille suunnatuista toiminnoista Oulunsalon alueella.
- ❖ Jatketaan ”Siistiä Oulunsalossa” -teemaa ja siihen liittyen järjestetään harrastusilta: yhteisöt saavat tarjota ja mainostaa omaa toimintaansa sekä suunnitellaan kaikkien Ankkurin toimijoiden kanssa, miten huolehditaan yhdessä asukkaiden kanssa Oulunsalon yleisestä siisteydestä.
- ❖ Käynnistetään vanhemmuuden tuen webinaarisarjan laatiminen yhdessä sivistystoimen, sosiaali- ja terveyspalveluiden, seurakunnan, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Etänä toteutettavien webinaarien teemoissa hyödynnetään kokemustiedon kartoituksesta nousseita aiheita ja huoltajien toiveita.
- ❖ Suunnitellaan, millä tavoin eri toimijat voivat lisätä alueen yhteisöllisyyttä ja matalan kynnyksen keskustelu- ja tukipalveluita.

Oulunsalon palvelukeskittymä Ankkurin vetäjät:

Jouko Jokirinta, rehtori, Oulunsalon Kirkonkylän koulu

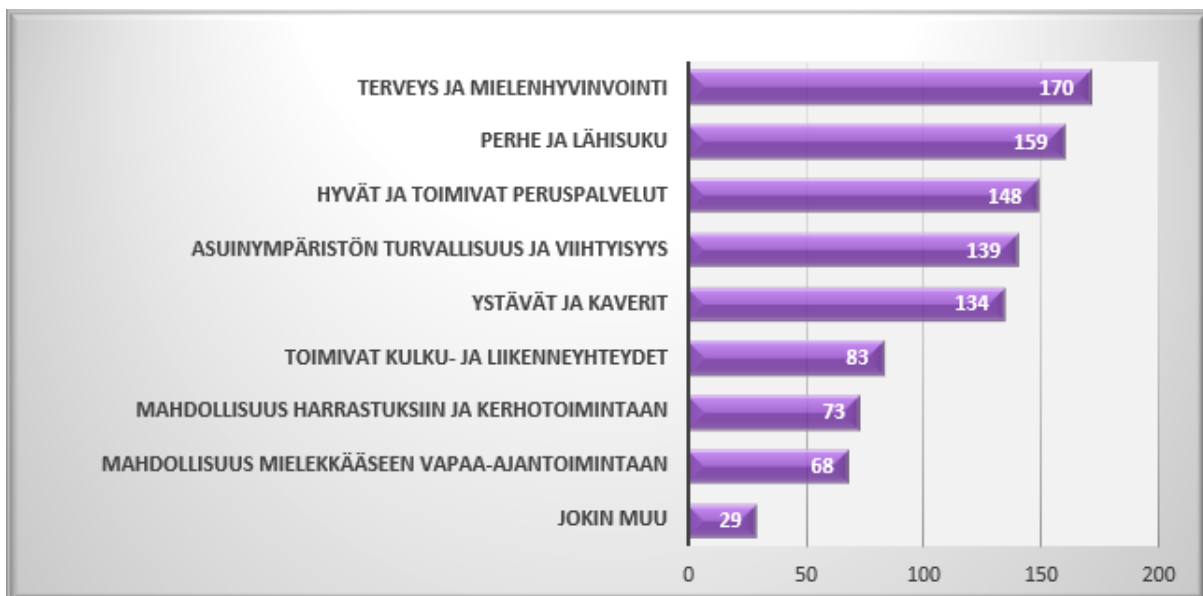
Sari Mursu, päiväkodin johtaja, Niemenrannan ja Salonpään päiväkodit

ARJEN HYVINVOINTI

Raportin ensimmäinen osio käsittelee lapsiperheiden arjen hyvinvointiin liittyviä asioita. Kyselyssä selvitettiin huoltajien kokemuksia siitä, mitkä asiat tuottavat iloa ja hyvinvointia lasten ja nuorten elämään sekä millaista tukea ja apua huoltajat toivoisivat saavansa lasten ja nuorten arkeen. Kyselyssä selvitettiin erikseen, mitkä asiat tuottavat iloa ja hyvinvointia huoltajien omaan elämään sekä millaista tukea ja apua he toivoisivat saavansa vanhempana ja kasvattajana toimimiseen.

LASTEN JA NUORTEN ARJEN HYVINVOINTI

Lasten ja nuorten arkeen iloa ja hyvinvointia tuottavia asioita huoltajat arvioivat asteikolla 0 (ei niin tärkeä) – 10 (erittäin tärkeä). Vastajilla oli mahdollisuus arvioida useita tekijöitä erittäin tärkeäksi, eli niitä ei välttämättä tarvinnut laittaa tärkeysjärjestykseen. Alla olevasta kuviosta (KUVIO 2) on nähtävissä, kuinka moni vastaaja arvio kyseisen tekijän erittäin tärkeäksi. Eri ikäisten lasten huoltajilla oli samansuuntaiset näkemykset asioista, jotka tuottavat iloa ja hyvinvointia lasten elämään. Tärkeimmäksi lasten hyvinvointia tuottavaksi tekijäksi nousi *terveys ja mielenhyvinvointi*. *Perhe ja lähisuku* sekä *hyvät ja toimivat peruspalvelut* olivat myös tärkeitä lasten arjen hyvinvointia tukevia asioita.

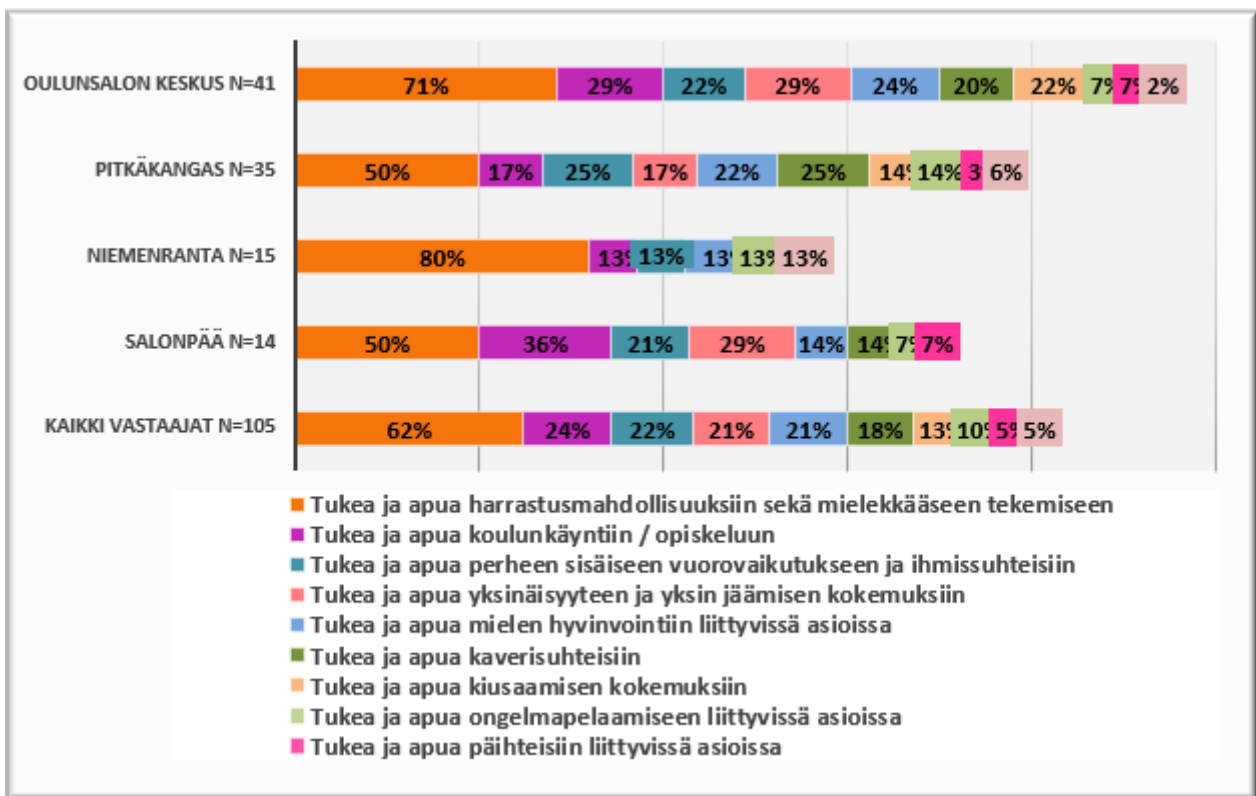
KUVIO 2: Lasten ja nuorten arkeen iloa ja hyvinvointia tuottavat asiat N=229

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin huolen siitä, että lähipalveluita oltaisiin Oulunsalossa lakkauttamassa niiden kehittämisen sijaan. Etenkin hammashoidon ja terveyskeskuspalveluiden säilymistä Oulunsalon alueella korostettiin. Muutamia mainintoja saivat lukion, lähikaupan ja kirjastopalveluiden jatkumisen turvaaminen. Perheiden tukipalveluiden tulisi olla lähellä ja helposti saatavilla, jotta ne tukisivat lapsiperheiden arkea. Kuten kuviosta on nähtävissä, huoltajat nostivat *asuinympäristön turvallisuuden ja viihtyisyyden* yhdeksi tärkeäksi lasten arkeen hyvinvointia tuottavaksi tekijäksi. Lähellä olevat ulkoliikuntapaikat ja

leikkipuistot ovat tärkeä osa lasten arkea. Huoltajien mielestä lasten arjen sujuvuuteen vaikuttavat turvalliset kulkuyhteydet jalankulkijoille ja pyöräilijöille sekä toimiva joukkoliikenne, sillä ne tukevat harrastamismahdollisuuksia. Lapsilla tulisi olla mahdollisuus liikkua itse ja kulkea turvallisesti kouluun, kavereille, harrastuksiin ja tarjolla oleviin palveluihin, kuten hammashoidon palveluihin. Vastauksissa korostui myös *ystävien ja kavereiden merkitys* iloa ja hyvinvointia lasten arkeen tuottavana tekijänä ihan kaikissa ikäluokissa, mutta etenkin yli 16-vuotiaiden nuorten elämässä. Nuorille olisi hyvä tarjota paikkoja, jossa he voisivat viettää aikaa yhdessä muiden nuorten kanssa.

LAPSEN JA NUOREN ARKEEN TOIVOTTU TUKEA JA APU

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **millaista tukea ja apua huoltajat toivoisivat saavansa lasten ja nuorten arkeen**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Alla olevassa kuviossa (KUVIO 3) on esitelty tulokset asuinalueittain. Kaikilla alueilla apua toivottiin *eniten harrastusmahdollisuuksiin ja mielekkääseen tekemiseen*. Toiseksi tärkeimmäksi avun ja tuen tarpeeksi nousi *koulunkäynti ja opiskelu* kaikilla muilla alueilla paitsi Pitkäkankaalla, jossa toivottiin toiseksi eniten apua ja tukea *perheen sisäiseen vuorovaikutukseen ja ihmissuhteisiin* sekä *kaverisuhteisiin*. Niemenrannalla tukea toivottiin harrastusmahdollisuuksien lisäksi tasaisesti kaikkiin osa-alueisiin. Salonpäässä ja Oulunsalon keskuksessa tukea ja apua toivottiin myös *yksinäisyyteen ja yksin jäämisen kokemuksiin, perheen sisäiseen vuorovaikutukseen ja ihmissuhteisiin* sekä *kaverisuhteisiin*. Tukea yksin jäämisen kokemuksiin toivottiin erityisesti yli 16-vuotiaiden huoltajien vastauksissa.

KUVIO 3: Lapsen ja nuoren arkeen liittyviä asioita, joihin huoltajat toivoivat tukea ja apu

Avoimissa vastauksissa huoltajat nostivat esiin tarpeen ”oman kylän” edullisille harrastusmahdollisuuksille. Huoltajat ehdottivat monenlaisia kerhoja koululaisille, kuten liikunta- ja palloilukerhoja, pyöränkorjaus- ja puutyökerhoja, musiikki- ja taidekerhoja sekä tiede- ja tekniikkakerhoja. Harrastusten maksuttomuuteen tulisi kiinnittää huomiota, jotta kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua. Vastauksista nousi tarve parempaan ja selkeämpään informoimiseen, jotta asukkailla olisi tietoa alueella järjestettävistä kerhoista ja harrastusmahdollisuuksista. Huoltajat toivoivat, että myös erityislapsilla ja -nuorilla olisi harrastusmahdollisuuksia Oulunsalon alueella. Ulkoliikuntapaikkojen, kuten luistelukenttien, kunnossapitoon toivottiin enemmän satsausta. Huoltajat toivoivat lisää vapaa-ajanviettopaikkoja kaikenikäisille lapsille ja nuorille.

”Nuorisolle oma nuokkari.”

”Nuorille kunnolliset skeittipuistot ja muita aktiviteettipuistoja, jottei tarvitsisi vanhempien kuskata kaupunkiin.”

Avoimista vastauksista kävi ilmi, että huoltajat toivoivat enemmän tietoa siitä, mistä koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyvää tukea olisi mahdollista saada. Tukiopetusta tulisi olla helpommin saatavilla kouluissa ja tukea tulisi olla tarjolla nuorten opiskelumotivaation haasteisiin. Nuorille toivottiin matalan kynnyksen keskusteluapua. Perheen sisäiseen vuorovaikutukseen ja ihmissuhteisiin tukea ja apua toivottiin etenkin uusperheissä. Vastauksissa tuotiin esiin sisarusten välisen vuorovaikutuksen haasteet, joihin huoltajat toivoivat neuvoja ja vinkkejä. Huoltajat toivoivat, että kaverisuhteisiin ja yksin jäämisen kokemuksiin kiinnitettäisiin huomiota sekä koulussa, kerhotoiminnassa että harrastuksissa. Lapsia ja nuoria, myös niitä hiljaisempia, tulisi kannustaa kohtaamaan uusia kavereita.

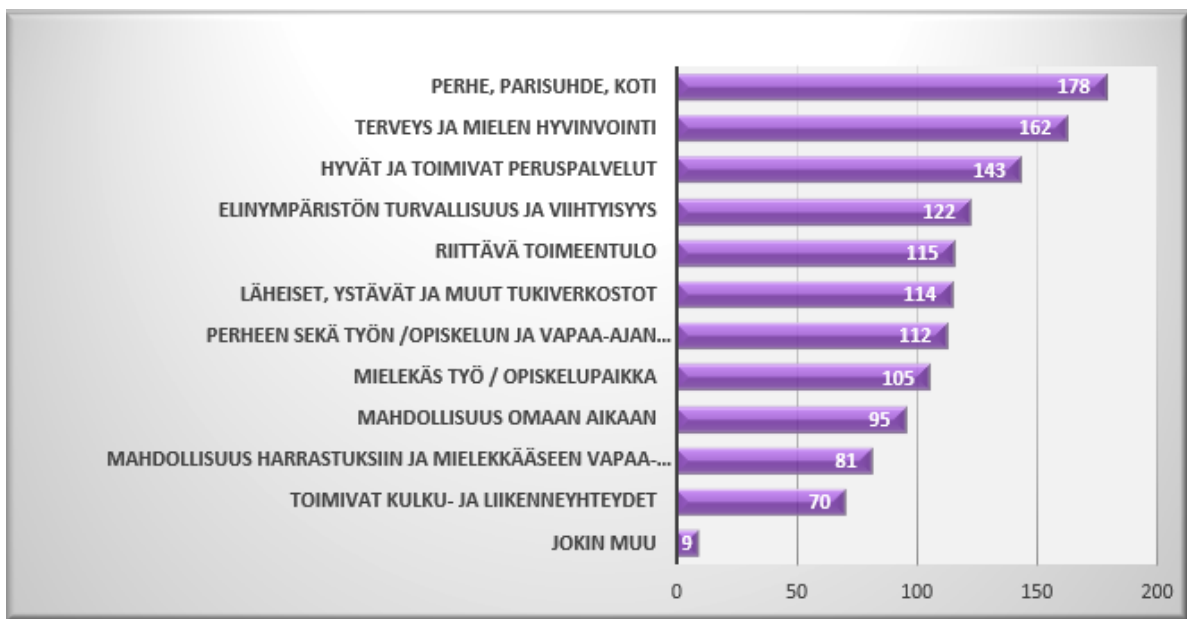
”Kuinka saada hiljaisimmatkin lapset/nuoret kokemaan itsensä, että eivät ole yksin, ja että heillä on mahdollisuus uskaltautua mukaan harrastustoimintaan ja saamaan kavereita sitä kautta.”

”Henkilökuntaa lisättävä lasten ja nuorten palveluihin.”

Huoltajat toivoivat lisäksi parempaa ja selkeämpää palveluihin ohjaamista ja apua tulisi tarjota matalalla kynnyksellä ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Mielenterveyden tukemiseen toivottiin enemmän resursseja. Lapsen ja nuoren koulunkäyntiin liittyen huoltajat toivoivat lisättävän resursseja, jotta kouluihin saataisiin lisää aikuisia. Erityisesti mainittiin koulukuraattorin, psykologin ja kouluterveydenhuollon tarpeellisuus lasten ja nuorten hyvinvoinnille.

HUOLTAJIEN ARJEN HYVINVOINTI

Kyselyssä selvitettiin lapsiperheiden huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä asiat tuottavat iloa ja hyvinvointi huoltajien omaan arkeen**. Huoltajilla oli mahdollisuus arvioida useita tekijöitä erittäin tärkeäksi, eli niitä ei välttämättä tarvinnut laittaa tärkeysjärjestykseen. Alla olevasta kuviosta (KUVIO 4) on nähtävissä, kuinka moni vastaaja arvio kyseisen tekijän erittäin tärkeäksi. Tärkeimmäksi huoltajien hyvinvointia tuottavaksi tekijäksi nousi *perhe, parisuhde ja koti*. Huoltajat arvostivat myös *terveyttä ja mielen hyvinvointia* elämässään. *Hyvät ja toimivat peruspalvelut* sekä *elinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys* tuottivat huoltajille iloa ja hyvinvointia heidän arkeensa.

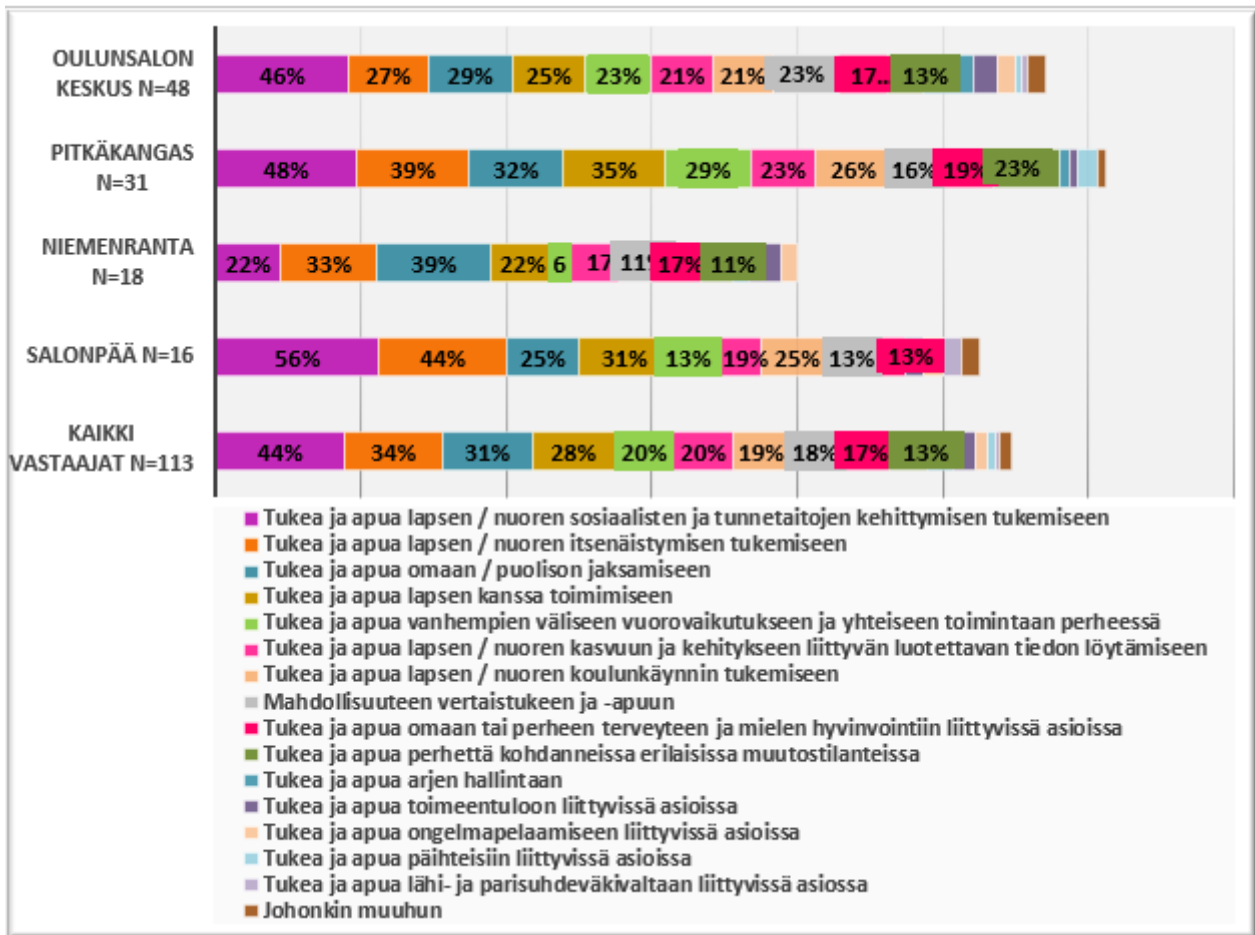
KUVIO 4: Huoltajien arkeen iloa ja hyvinvointia tuovat asiat N=226

Avoimissa vastauksissa korostui hyvien naapurisuhteiden sekä asuinalueen yhteisöllisyyden ja toisista välittämisen merkitys huoltajien voimavarana. Muutamia mainintoja huoltajien arjen hyvinvointia tukevista asioista saivat lähellä olevat peruspalvelut, toimivat kulku- ja liikenneyhteydet sekä Oulunsalon lähiluonto. Perhekahvilat ja perhekerhot koettiin tärkeiksi vanhemmuutta tukeviksi tekijöiksi, koska niissä voi tavata vertaisiaan.

VANHEMMUUTEEN TOIVOTTU TUKI JA APU

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **millaista tukea ja apua he toivoisivat saavansa vanhempana ja kasvattajana toimimiseen**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Alla olevassa kuviossa (KUVIO 5) on esitelty tulokset asuinalueittain. Eniten tukea ja apua huoltajat toivoivat *lasten ja nuorten sosiaalisten ja tunteiden kehittymisen tukemiseen* sekä *lasten ja nuorten itsenäistymisen tukemiseen*. Yhdeksi tärkeäksi tuen ja avun tarpeeksi huoltajat kokivat *oman ja*

puolison jaksamisen. Niemenrannassa se koettiin tärkeimmäksi tuen ja avun tarpeeksi. Huoltajien arjessa jaksamisen haasteet korostuivat alle kouluikäisten ja alakouluikäisten huoltajien vastauksissa. Yläkouluikäisten ja yli 16-vuotiaiden huoltajien vastauksissa korostui *tarve vertaistukeen ja -apuun*. Tärkeänä pidettiin myös *lapsen kanssa toimimisen tukemista* ihan kaikissa ikäluokissa.

KUVIO 5: Vanhemmuuteen ja kasvattajana toimimiseen toivottu tuki ja apu

Avoimista vastauksista kävi ilmi, että huoltajat toivoivat enemmän keskustelua neuvolassa sekä vinkkejä materiaaleihin, jotka tukisivat heitä lasten tunnetaitojen ohjauksessa. Perheenjäsenten keskinäiseen vuorovaikutukseen toivottiin neuvoja ja ohjausta. Huoltajat toivoivat erilaisia luentoja netin välityksellä ja vanhempainiltoja, jotka käsittelevät vanhemmuuden arjen haasteita ja tukisivat muun muassa uhmaikäisen ja murrosikäisen huoltajana toimimista. Vastauksissa huoltajat toivat ehdotuksia ”kylän” yhteisten pelisääntöjen luomiseksi.

”Sosiaalisen median pelisäännöt yhteneväisiksi”

”Yhteiset ruutuaikauspuistikset ja pelien ikärajojen huomioiminen”

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin omien voimavarojensa riittämättömyyttä ja arjessa jaksaminen koettiin välillä haastavaksi. Huoltajat toivoivat omaishoitajien jaksamiseen kiinnitettävän enemmän huomiota. Vaikeassa elämäntilanteessa, kun huoltaja väsyä, tuen ja avun piiriin hakeutuminen saattaa olla

ylivoimaista. Huoltajat toivoivat tukipalveluiden jalkautuvan myös kotiin. Kotona voisi pitää perhepalavereita, jotka tukisivat perheen toimivuutta ja perheen sisäistä vuorovaikutusta. Myös lasten satunnaiselle hoidolle nähtiin suuri tarve. Kotiapu mahdollistaisi huoltajien vapaa-ajan, omasta hyvinvoinnista huolehtimisen ja ennaltaehkäisisi arjessa liiallista kuormittumista.

”Toisinaan apu voisi tulla hoitajan muodossa kotiin muutamaksi tunniksi kerrallaan.”

”Liian paljon omalla vastuulla ottaa yhteyttä ja hoitaa itse kaikki päästäkseen tuen piiriin.”

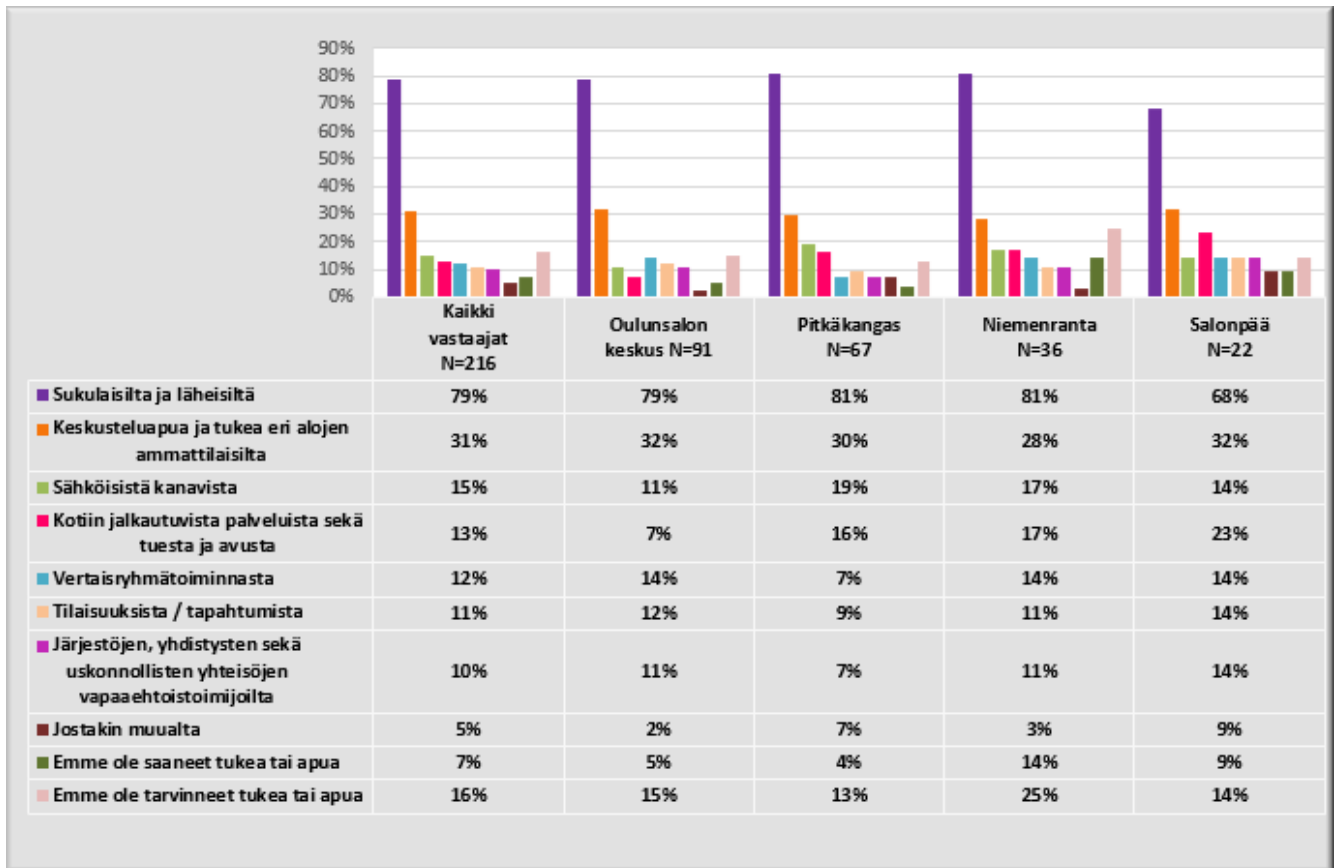
Kysely osoitti, että Oulunsalon lapsiperheiden huoltajat toivoivat muutosta etenkin *palveluista ja toimintamahdollisuuksista tiedottamiseen ja tiedon hakemiseen* liittyvissä asioissa. Salonpään alueen huoltajat toivat esiin, että alueella toimii tällä hetkellä monia hyviä tiedottamisen kanavia. Kuten edellä tuotiinkin esiin, huoltajat kokivat neuvolan tärkeäksi paikaksi, jossa vanhemmuuteen ja lapsen elämään liittyvistä asioista voitiin keskustella. Kun lapsi ei ole enää neuvolaikäinen, koulun merkitys keskustelu- ja informaatiokanavana lisääntyy. Huoltajat toivoivat Wilman kautta tiedottamista lisäävän esimerkiksi alueen harrastusmahdollisuuksien ja tapahtumien suhteen. Varhaiskasvatuksen roolia eri tapahtumien ja vapaa-ajan toiminnoista tiedottamisen suhteen toivottiin lisäävän. Kehitysehdotuksena huoltajat toivat Oulunsalon alueen tai asuinalueiden omien Facebook-sivujen luomista, jossa tiedottaminen tapahtumista, palveluista ja harrastusmahdollisuuksista olisi koostetumpaa ja tavoittaisi alueen huoltajia paremmin. Useampia mainintoja tuli myös kunnan nettisivujen paremmasta hyödyntämisestä informaation jakamisessa. Muitakin sosiaalisen median kanavia, kuten huoltajien WhatsApp-ryhmiä toivottiin hyödynnettävän tiedottamisessa.

LAPSIPERHEIDEN AVUN JA TUEN SAATAVUUS

Raportissa käsitellään seuraavaksi lapsiperheiden kokemuksia avun ja tuen saatavuudesta. Kyselyssä selvitettiin, mistä huoltajat ovat saaneet tukea ja apua itselleen ja perheelleen sekä huoltajien mielipiteitä palvelujen saatavuudesta. Tässä osiossa on koostettuna myös koronaviruspoikkeustilanteen positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia lapsiperheiden arjessa.

AVUN JA TUEN HAKEMISEN KANAVIA

Kyselyssä selvitettiin, **mistä Oulunsalon lapsiperheiden huoltajat ovat saaneet tukea ja apua itselleen ja perheelleen.** Alla olevassa kuviossa (KUVIO 6) on esitelty tulokset asuinalueittain. Huoltajat kokivat saavansa eniten tukea ja apua *sukulaisilta ja läheisiltä*. Toiseksi tuen ja avun saannin kanavaksi nousi *keskustelut eri alojen ammattilaisten kanssa*. Tukea ja apua perheet saivat myös erilaisista *sähköisistä kanavista*. Huoltajat kokivat saaneensa apua *vertaisryhmätoiminnasta* etenkin Oulunsalon keskuksen alueella, kun taas muilla alueilla tukea ja apua oli saatu hieman enemmän *kotiin jalkautuvista palveluista*. Yläkouluikäisten ja yli 16-vuotiaiden huoltajien yhdeksi tärkeäksi tuen ja avun kanavaksi oli koettu erilaiset *tilaisuuden ja tapahtumat. Järjestöjen, yhdistysten sekä uskonnollisten yhteisöjen* merkitys lapsiperheiden arjen tuen ja avun kanavana oli kyselyn mukaan aika vähäinen.

KUVIO 6: Kanavat, joista huoltajat ovat saaneet tukea ja apua itselleen ja perheelleen

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että sukulaisilta ja ystäviltä saatu apu oli useimmiten lasten hoitoa, jotta huoltajille järjestyi omaa ja yhteistä aikaa. Kysely osoitti, että huoltajat toivoivat lastenhoitoapua tarjottavan myös muiden kanavien kautta. Keskusteluapua huoltajat kokivat saaneensa eniten koulusta ja neuvolasta. Vastauksissa oli muutamia mainintoja perheneuvolasta, varhaiskasvatuksesta, mielenterveyspalveluista ja päihdepalveluista, joista huoltajat olivat kokeneet saaneensa apua. Huoltajat nostivat vertaisryhmätoiminnasta esiin perhekahvilat ja seurakunnan erilaiset kerhot. Erityiset vertaistukiryhmät auttoivat ja tukivat perheitä heidän arjessaan. Kotiin jalkautuvista palveluista mainintoja saivat kotipalvelu ja perhetyö. Sähköisistä kanavista mainittiin Facebookin erilaiset ryhmät, joista huoltajat kokivat saaneensa tukea ja apua arkeensa.

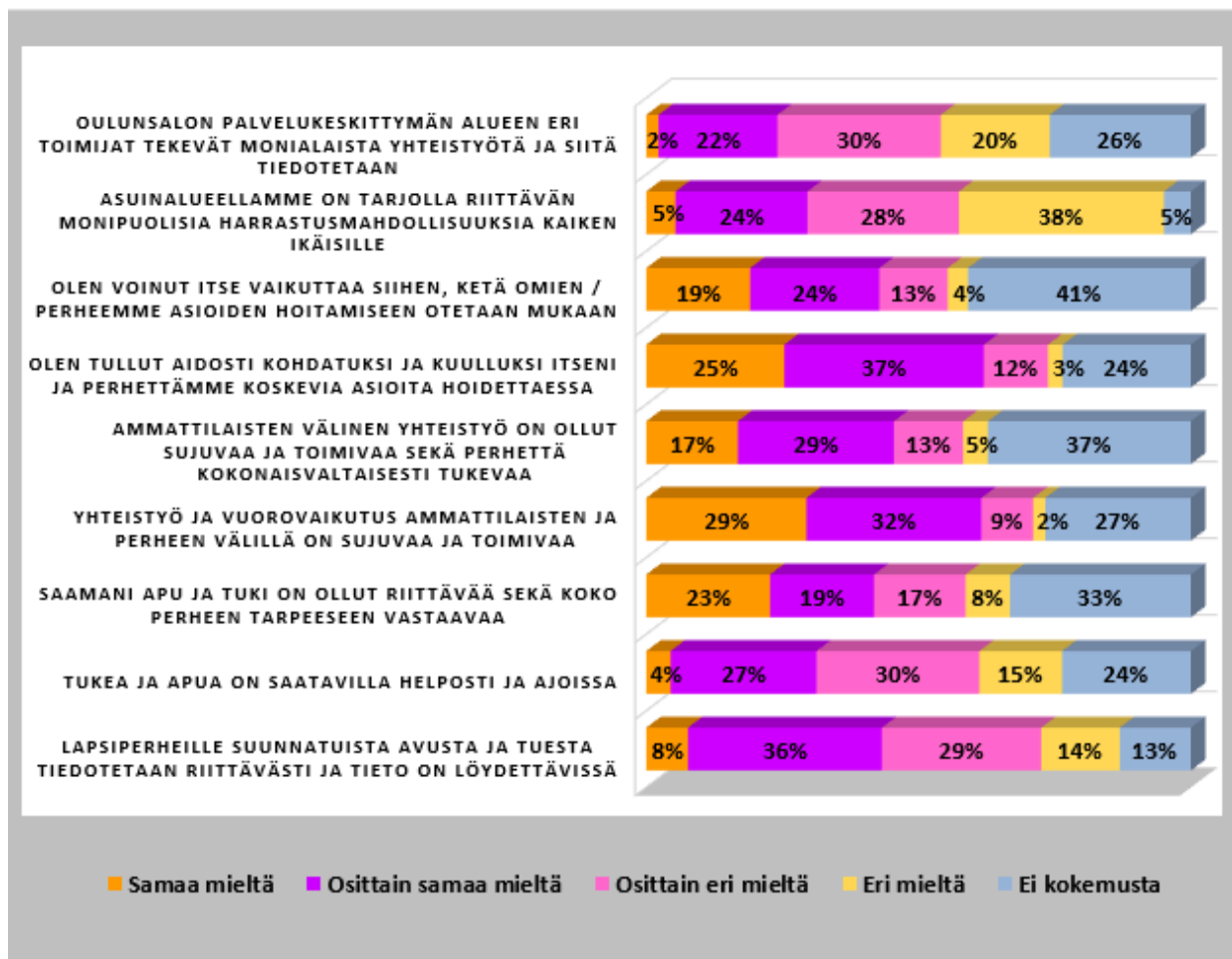
”Keskusteluapua ja tukea saan säännöllisiltä neuvolakäynneiltä.”

”Facebookin monista vanhempien ryhmistä”

KOKEMUKSET PALVELUIDEN SAATAVUUDESTA

Kyselyssä selvitettiin **Oulunsalon lapsiperheiden huoltajien mielipiteitä ja kokemuksia palveluiden saataavuudesta**. Huoltajille esitettiin väittämiä, joihin heidän mielipiteitään kartoitettiin viisiportaisella asteikolla. Mielipiteitä oli mahdollisuus täydentää avoimilla vastauksilla. Alla olevaan kuvioon (KUVIO 7) on koottu huoltajien mielipiteet väittämakohtaisesti. Kuten kuviosta on nähtävissä, huoltajista 50 % oli eri mieltä tai osittain

eri mieltä siitä, että *alueen eri toimijat tekevät monialaista yhteistyötä ja siitä tiedotetaan riittävästi*. Avoimissa vastauksissa nousi esiin huoltajien epätietoisuus eri toimijoiden yhteistyön mahdollisuuksista, eikä niistä tiedotettu huoltajille. Huoltajat olivat kokeneet avun ja tuen hakemisen työlääksi, sillä tietoa mahdollisuuksista oli pitänyt itse osata ja jaksaa etsiä ja vaatia. Huoltajista jopa 66 % oli eri mieltä tai osittain eri mieltä siitä, että alueella oli tarjolla *riittävästi monipuolisia harrastusmahdollisuuksia* kaiken ikäisille. Tämä huomio on noussut esiin raportin muissakin osioissa.

KUVIO 7: Kokemukset palveluiden saatavuudesta

Kuten kuvioista on nähtävissä, enemmistö huoltajista oli kokenut, että *oli tullut aidosti kohdatuksi ja kuulluksi itseään ja perhettään koskevissa asioissa, huoltajat olivat voineet itse vaikuttaa siihen, ketä perheen asioiden hoitamiseen oli otettu mukaan ja saatu tuki ja apu oli koettu riittäväksi*. Myös ammattilaisten välinen yhteistyö oli koettu *sujuvaksi ja perhettä kokonaisvaltaisesti tukevaksi*. Avoimissa vastauksissa nousi kuitenkin esiin, että huoltajat olivat kokeneet vastuun siirtämistä, kun eri työntekijöillä oli epäselvyyttä, kenen vastuulle perheen tukeminen milloinkin kuuluisi. Vastauksista oli nähtävissä, että huoltajat olivat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin, mutta palveluiden piiriin pääseminen koettiin haasteellisemmaksi. Huoltajista vain 31 % oli samaa tai osittain samaa mieltä siitä, että *tukea ja apua oli saatavilla helposti ja ajoissa*. Eräs huoltaja toi vastauksessaan esiin huomion siitä, ettei kukaan huvikseen pyydä apua itselleen tai perheelleen, joten reagointi avun pyyntöön tulisi olla nopeaa ja perheen tarve tulisi ottaa vakavasti. Huoltajat toivoivat

enemmän ennaltaehkäisevää tukea ja matalan kynnyksen palveluita lapsiperheille, jotka ehkäisisivät isompien ongelmien syntymistä. Myös *tiedottamista erilaisista tuen ja avun mahdollisuuksista* tulisi huoltajien mielestä lisätä ja käyttää useampia tiedotuskanavia. Neuvolaa pidetään yhtenä tärkeänä tiedotuskanavana.

”Oma kokemus viimeisen puolen vuoden ajalta oli hyvä. Apua saatiin ilmaiseksi 2 viikon ajaksi kotiin.”

”Tuen piiriin hakeutuminen jää perheen omalle vastuulle ja apua ei saa akuutisti, koska avun tarvetta on niin paljon ja tekijöitä liian vähän.”

”Avun saaminen lapselle oli pitkään lähetteen pompottelua paikasta toiseen.”

”Terveystarkastukset ovat lyhyitä ja asiaa on paljon. Syvällisempää kohtaamista ei tapahdu. Työntekijäkin vaihtuu usein.”

”Joskus tuki on viipynyt, emmekä ole tienneet saatavuudesta.”

”Korona on lakkauttanut seurakunnalta saamamme lastenhoitoavun. Onneksi lapsirikas hanke toimii edelleen ja saimme sen kautta lastenhoitoapua.”

KORONAVIRUSPOIKKEUSTILANTEEN VAIKUTUKSET LAPSIPERHEILLE

Koronaviruspoikkeustilanne on vaikuttanut monen Oulunsalolaisen lapsiperheen arkeen. Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, millaisia positiivisia ja negatiivisia vaikutuksia poikkeustilanteella on ollut lapsiperheiden arjessa. Avoimissa vastauksissa huoltajat nostivat **positiiviseksi vaikutukseksi perheen yhteisen ajan lisääntymisen**, mikä on lisännyt perheenjäsenten läheisyyttä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Perheen yhteistä aikaa vietettiin kotona mukavia asioita tehden, luonnossa liikkuen, liikuntaa harrastaen ja lautapelejä pelaten. Arki tuntui monessa perheessä poikkeustilanteen vuoksi rauhallisemmalta. Arjen helpottumiseen vaikutti vanhempien etätyöskentely, sillä työmatkoihin ei tarvinnut käyttää aikaa.

Poikkeustilanteen **negatiivisiksi vaikutuksiksi nousivat sosiaalisen eristäytymisen ja yksinäisyyden kokemukset**. Ystävien ja läheisten tapaamista kaipasivat niin perheen lapset, nuoret kuin aikuisetkin. Poikkeustilanteen vuoksi kokemukset yhteisöllisyydestä puuttuivat lähes kokonaan. Huoltajien mukaan vertaistuen saaminen oli ollut heikkoa, kun yhteisiä kokoontumisia ei ole ollut mahdollista järjestää. Etätyöskentelyn suhteen nousi huoltajien vastauksissa esiin myös haasteita, sillä työskentelyrauhan ja lapsiperheen arjen sovittelu koettiin kuormittavaksi. Huoltajat nostivat vastauksissaan esiin taloudelliset huolet, sillä monessa perheessä vanhemmat olivat olleet lomautettuina. Etäkoulun nähtiin vaikuttavan negatiivisesti etenkin nuorten elämään ja opiskelumotivaatioon. Poikkeustilanteen tuoma harrastustoiminnan keskeytyminen on huoltajien mukaan lisännyt lasten ja nuorten pelaamista tietokoneella ja lisännyt ruutuaikaa.

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN SEKÄ ELINYMPÄRISTÖ

Raportin toinen osio käsittelee huoltajien näkemyksiä lapsi- ja perhepalveluiden kehittämisen mahdollisuuksista sekä elinympäristöön liittyviä huoltajien kokemuksia. Kyselyssä selvitettiin, **millä tavoin Oulunsalon lapsiperheiden huoltajat toivoisivat oman asuinalueensa lapsi- ja perhepalveluita sekä toimintaa kehitettävän**, jotta ne tukisivat perheiden arjen sujuvuutta ja hyvinvointia. Kyselyssä selvitettiin lisäksi **asuinalueiden viihtyisyyttä lisääviä ja vähentäviä tekijöitä, julkisten tilojen käytön hyödyntämistä sekä huoltajien halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämistyöhön ja yhteisölliseen toimintaan**. Tulokset ovat koottu asuinalueittain: *Oulunsalon keskus, Pitkäkangas, Niemenranta ja Salonpää*.

OULUNSALON KESKUS

ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät lisäävät Oulunsalon keskuksen viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousivat erityisesti esiin asuinalueen rauhallisuus ja luonnonläheisyys, jotka mahdollistavat oman näköisen elämän maalaismaisemissa. Asuinalue koettiin turvalliseksi lapsiperheille. Huoltajat nostivat tärkeäksi viihtyisyyttä lisääväksi tekijäksi peruspalvelut, kuten terveyskeskuksen, hammashoidon ja koulujen lähietäisyyden, mitkä sujuvoittavat lapsiperheiden arkea. Näiden palveluiden turvaaminen lähipalveluina tulisi olla priorisoituna asuinalueen kehittämistyössä. Viihtyisyyttä lisäävistä lähipalveluista mainittiin myös kampaamot, hierojat, kirjasto, apteekki, posti ja kaupat. Lisäksi lukion säilyminen Oulunsalossa koettiin tärkeäksi. Asuinalueen viihtyisyyttä oli lisäämässä monipuoliset ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet sekä liikunta- ja leikkipaikat. Muutamia mainintoja nousi lentokentän sijainnista Oulunsalon vetovoimatekijänä. Huoltajat nostivat toimivan varhaiskasvatuksen ja Kirkonkylän koulun hyvän ilmapiirin asuinalueen viihtyisyyttä lisääviksi tekijöiksi.

”Pieni paikkakunta, vähän vuokra-asumista, luonto, metsät, meri, isot tontit, väljä asuminen, palveluiden läheisyys, hyvät kulkuyhteydet.”

”Palveluiden ylläpitäminen.”

”Nuorisolle ja lapsille tapahtumia, tapahtumapaikkoja ja muutenkin hyvät harrastusmahdollisuudet.”

”Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja koulun kanssa toimii hyvin.”

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät vähentävät Oulunsalon keskuksen viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousi erityisesti palveluiden vähenemisen ja niukkuuden merkitys asuinalueen vetovoimaisuuteen. Tyhjenevät toimitilat ja katoavat hyvinvointipalvelut koettiin vähentävän alueen viihtyisyyttä. Huonosti toimiva joukkoliikenne ja ruuhkainen lentokentäntie ovat myös vähentämässä alueen vetovoimaisuutta. Ympäristön kunnossapidon laiminlyönti, kuten hiihtolatujen ylläpito ja luistelukenttien auras haastavat asuinalueen viihtyisyyttä. Mainintoja saivat lisäksi muiden ulkoilupaikkojen, kuten laavujen kunnossapidon laiminlyönti. Huoltajat nostivat viihtyisyyttä vähentäväksi tekijäksi mopoilijoiden kovan vauhdin ja siitä aiheutuvan metelin sekä nuorten ilkeiden aiheuttaman turvattomuuden lisääntymisen.

”Palvelut vähenevät koko ajan, joka saa miettimään muuttoa pois asuinalueelta.”

”Liian vähän harrastusmahdollisuuksia lapsille (esim. uinti, musiikki, taide, tiede, tekniikka).”

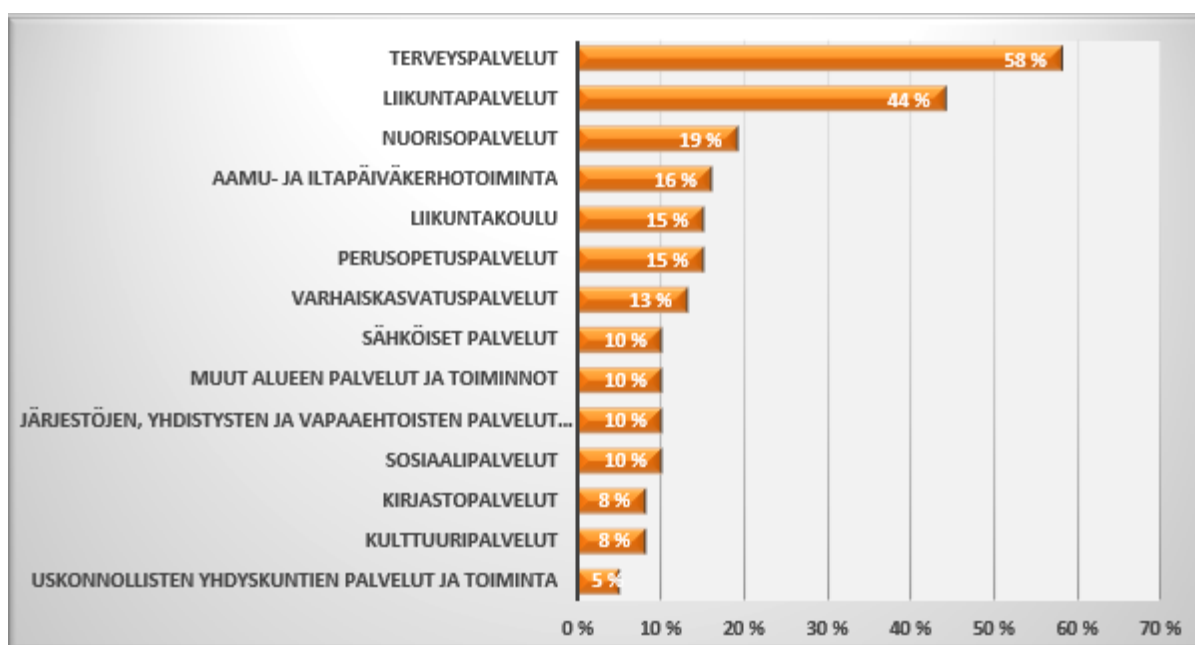
”Enemmän saisi olla ulkoiluun liittyviä paikkoja esim. portaat, kuntoiluvälineitä ulkona. Luistelukentän kunnossapito useammin, varsinkin silloin kun lapsilla on loma.”

”Nuorisoinnolla mm. mopoilla. Lapsia pelottaa liikkua ja äänihaittaa aikuisille.”

”Kaakkuriin/Metsokankaalle ei ole toimivia julkisia kulkuyhteyksiä ja niitä on haastava ja todella kallis käyttää silloin tällöin.”

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Kyselyssä selvitettiin lapsiperheiden huoltajien (N=62) näkemyksiä siitä, **miten eri palveluita tulisi Oulunsalon keskuksen alueella kehittää**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 8) on nähtävissä, huoltajat toivoivat eniten **terveyspalveluiden kehittämistä (58 %)**, **liikuntapalveluiden kehittämistä (44 %)**, **nuorisopalveluiden kehittämistä (19 %)** sekä **aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan kehittämistä (16 %)**.

KUVIO 8: Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen (Oulunsalon keskus)

Avoimissa vastauksissa nousi esiin, että huoltajat kokivat tärkeäksi **terveyspalveluiden säilymisen** Oulunsalon keskuksen lähipalveluina, eikä niitä siirrettäisi Kaakkuriin. Terveyspalveluiden suhteen vastauksissa korostui suun terveydenhuollon säilyminen lähipalveluna, johon lapsilla olisi mahdollisuus kulkea pyörällä. Huoltajat toivoivat lisää resursointia kouluterveydenhoitajiin ja muihin matalan kynnyksen palveluihin, joista olisi mahdollista saada apua ja tukea heti, kun akuutti tarve perheessä ilmenee. Myös varhaiskasvatuksen psykologin ja neuvolan psykologin palveluille nähtiin alueella tarvetta. Muutamia mainintoja oli erityislapsiperheiden tuen ja avun lisäresursoinnin tarpeesta. Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että **liikuntapalveluiden** suhteen Oulunsalon keskuksen alueella tulisi olla enemmän nykyaikaisia ulkoliikunta- ja leikki- paikkoja kaikenikäisille, kuten erilaisia pelikenttiä, tenniskenttä tekonurmesta, Pumptrack-rata, parkour-puisto, skeittipuisto ja kuntoportaat. Kaikkia ulkoliikuntapaikkoja ja -alueita tulisi ylläpitää ja huoltaa, jotta

ne pysyisivät hyvässä kunnossa. Huoltajat nostivat esiin, että panostamalla viihtyisään ympäristöön sekä ulkona liikkumiseen ja oleskeluun, voidaan vähentää nuorisohäiriökäyttäytymistä. Huoltaja toivoivat vapaa-muotoisempaa ryhmäliikuntaa, joka mahdollistaisi muidenkin kuin seurojen mahdollisuuden käyttää isompia liikuntatiloja. Tämä mahdollistaisi lapsille, nuorille ja perheille matalan kynnyksen osallistumisen ja lisäksi yhteisöllisyyttä alueella.

”Hammaslääkärinä ei kyllä kannata siirtää. Miten lapset ja koululaiset kuskattaisi Kaakkuriin.”

”Palveluiden pitäisi olla lähellä saavutettavissa, varsinkin lapsiperheillä. Lasten harrastuksiin pitäisi panostaa niin, että ne olisivat kohtuu hintaisia ja kaikkien saavutettavissa. Ihan perus liikkumista tukevia harrastuksia lapset kaipaavat ja puuhastelua myös pojille. Tytöille tuntuu olevan kaikki.”

”Lapsille ja nuorille enemmän mahdollisuuksia ”pelailuun”, esim. salibandy, lentopallo, jalkapallo.”

”Koulun liikuntasalissa säännöllisesti perheliikuntaa. Voisi olla osaksi ohjattua, muutoin vapaata. Patjat, pallot ym. käyttöön. Lopuksi yhdessä siivous.”

”Lähellä on tyhjä hiekkakenttä, siihen voisi talvella tehdä luistinkentän ja kesäksi skeittiparkin”

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **nuorisopalveluiden** suhteen enemmän järjestettyä toimintaa ilta-päiviksi isommille koululaisille. Nuorille toivottiin enemmän harrastusmahdollisuuksia Oulunsalon keskuksen alueella sekä paikkoja, mihin nuoret voisivat kokoontua koulun jälkeen ja iltaisin, kuten nuorisotalo. Huoltajien mukaan nykyinen nuorisotalo kaipaisi päivitystä. **Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan** suhteen huoltajat toivoivat, että Oulunsalon keskuksen alueella olisi myös aamupäiväkerho 1.–2. -luokkalaisille. Muutamia mainintoja oli iltapäivätoiminnan maksullisuudesta, joka koettiin kalliiksi. **Varhaiskasvatuspalveluihin** huoltajat toivoivat lisäresursseja, jotta ryhmäkokoja saataisiin pienemmäksi. Huoltajat toivoivat, että alle kouluikäiset otettaisiin huomioon kerhojen järjestämisen suhteen, sillä heidän ikäryhmässään niitä on vähemmän tarjolla. Myös kouluikäisten liikuntaharrastusmahdollisuudet nähtiin vähäisinä. **Perusopetuspalveluihin** toivottiin lisäresursseja, jotta ryhmäkokoja olisi mahdollisuus pienentää ja koulunkäynti olisi tuetumpaa. **Sosiaalipalveluiden** kehittämisen suhteen huoltajat mainitsivat perhetyön saatavuuden helpottamisen ja yleensäkin sosiaalipalveluiden tavoitettavuuden ja saatavuuden parantamisen. Huoltajat ehdottivat, että kerho- ja harrastustoiminnan järjestämistä sekä valvontavastuuta pyrittäisiin saamaan **järjestöiltä, yhdistyksiltä ja seurakunnalta**.

”Vapaaehtoisia lasten kerhotoimintaan esim sähkövuorojen valvojiksi. Harrastus toisi lapselle kavereita ja sillä olisi erittäin positiivinen vaikutus lapsen tulevaisuuteen.”

”Perhetyön saaminen kotiin helpommaksi. Ei välttämättä jaksaa alkaa täyttämään lomakkeita, että saisi joskus jotain apua, koska sitä tarvitaan monesti pian.”

MUITA KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **Oulunsalon keskuksen aluetta kehitettävän** kulkuyhteyksien suhteen turvallisemmaksi esimerkiksi tien ylitysten osalta. Kevyenliikenteen alikuluilla mahdollistettaisiin turvallisemmat koulumatkat. Eryteisesti Hailuodontien ylitys nähtiin vaarallisena sekä Shellin risteys. Huoltajat toivoivat lentokentäntien leventämistä ruuhkien helpottamiseksi. Mopoilijoiden toivottiin siirtyvän kevyenliikenteenväyliltä autoteille ja myös mopoilijoille tulisi taata turvalliset ajomahdollisuudet. Oulunsalon keskuksen alueen huoltajat toivoivat, että alueella järjestettäisiin enemmän yhteisöllistä toimintaa ja

ulkoilmatapahtumia, jotta alue säilyisi elävänä ja toimivanan yhteisönä. Asuinalueita toivottiin kehitettävän elinvoimaisemmaksi esimerkiksi tukemalla liiketiloissa toimivien yritysten, palveluntuottajien ja erikoisliikkeiden toimintaa alhaisemmillä vuokrilla. Huoltajien mukaan tyhjiä toimitiloja voisi antaa yhdistyksille ja järjestöille käyttöön. **Asuinalueen julkisten tilojen hyödyntämisen mahdollisuuksista** huoltajat toivoivat parempaa tiedottamista esimerkiksi kirjaston tilojen ja koulujen salien käytön mahdollisuuksista. Tyhjiillään olevan kunnantalon tiloja toivottiin otettavan hyödylliseen käyttöön.

”Kunnantalo on hieno rakennus ja arkkitehtonisestikin arvokas, sitä pitäisi saada laajempaan käyttöön, esim. kirjasto, nuokkari, kyläläisten ”olohuone”.”

”Entisen kunnantalon käyttö harrastuskäyttöön sekä asukastupa palveluineen”

”Nuorten vetämiä ilmaiskerhoja, askartelu- ja jumppatiloja.”

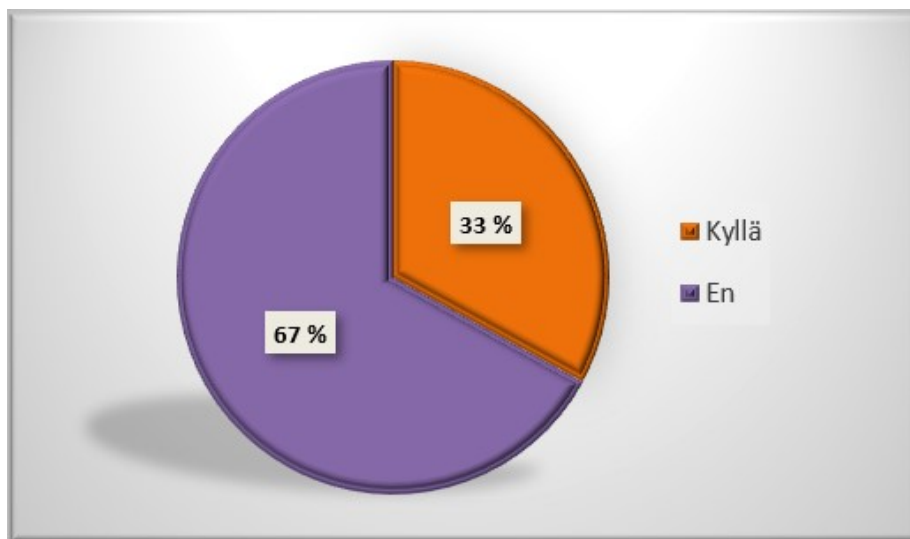
”Nuorille suunnattu oma grilli/kahvila, jossa voivat tavata ja pistäytyä. Ja miksipä ei vaikka oma elokuvateatteri.”

”Soittamiseen tilaa esim. rauhanyhdistykseltä urut käyttöön ja kirkon urut myös. Koulujen pianot lasten ja nuorten käyttöön myös vapaa-ajalla.”

”Oulunsalotalon tai kirjaston hyödyntäminen vaikkapa parisuhdeilloille.”

KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN

Kyselyssä selvitettiin **Oulunsalon keskuksen lapsiperheiden huoltajien (N=66) halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämiseen ja yhteisölliseen toimintaa**. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 9) on nähtävissä, huoltajista 33 % vastasi olevansa kiinnostunut osallistumaan alueen kehittämistyöhön.

KUVIO 9: Halukkuus osallistua asuinalueen kehittämistyöhön N=66 (Oulunsalon keskus)

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin halukkuuttaan osallistua talkootyöhön, toiminnan ideointiin ja vaikuttaa kehittämistyöhön yhteisötoiminnan kautta. Huoltajista puolestaan 67 % vastasi, ettei ole halukas osallistumaan alueensa kehittämistyöhön. Avoimissa vastauksissa huoltajien osallistumisen esteeksi nousivat ajan puute kiireisessä arjessa, voimavarojen rajallisuus sekä liiallinen byrokratia toiminnan järjestämisen suhteen.

PITKÄKANGAS

ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät lisäävät Pitkäkankaan viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousivat erityisesti esiin rauhallisuus ja luonnonläheisyys, jotka mahdollistavat kokemuksen maalaismiljööstä. Pitkäkangas koettiin turvalliseksi asuinalueeksi lapsiperheille ja huoltajien mukaan hyvät ulkoilu- ja harrastusmahdollisuudet lisäävät alueen vetovoimaisuutta. Huoltajat nostivat viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta lisääväksi tekijäksi remontoidun uuden koulun ja uuden kuntosalin. Huoltajien mukaa asuinalueen viihtyisyyttä on lisäämässä hyvät lähi- ja peruspalvelut. Näistä mainintoja saivat terveyskeskuspalvelut, hammashoidon palvelut, kauppa sekä kirjasto. Alueen viihtyisyyttä on lisäämässä hyvät kulkuyhteydet, hoidetut puistot ja leikkialueet. Viihtyisyyttä voidaan huoltajien mukaan lisätä myös erilaisilla järjestelyillä tapahtumilla.

”Luonnon läheisyys, isot tontit, palveluiden läheisyys, hyvät koulut lähellä, ystävällisiä maalaisia naapurustossa, kuitenkin lyhyt matka kaupunkiin ja töihin.”

”Puistot, leikkipaikat, kulkuyhteydet, palvelut.”

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät vähentävät Pitkäkankaan viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousi erityisesti lähipalveluiden hiipuminen ja vähäisyys asuinalueen vetovoimaisuutta heikentävänä tekijänä. Huoltajien mukaan Pitkäkankaalla on vähän toimintaa ja aktiviteetteja sekä harrastusmahdollisuuksia, mitkä ovat heikentämässä viihtyisyyttä. Viihtyisyyttä heikentävänä tekijänä mainittiin useammassa vastauksessa moporalli ja autoilla kaahaaminen. Nämä häiritsevät asukkaita äänellään sekä aiheuttavat turvattomuutta jalankulkijoille. Huoltajien mukaan ympäristön epäsiisteys, huonosti hoidettu auras ja hiekoitus vähentävät alueen viihtyisyyttä. Huoltajien mukaan Pitkäkankaalta on huonot joukkoliikenneyhteydet, joten kulkeminen kauempana oleviin palveluihin on haastavaa. Vastausten mukaan Pitkäkankaalla ei ole tarpeeksi kevyenliikenteenväyliä.

”Uhka palveluiden poistumisesta ja siirtymisestä kauemmas.”

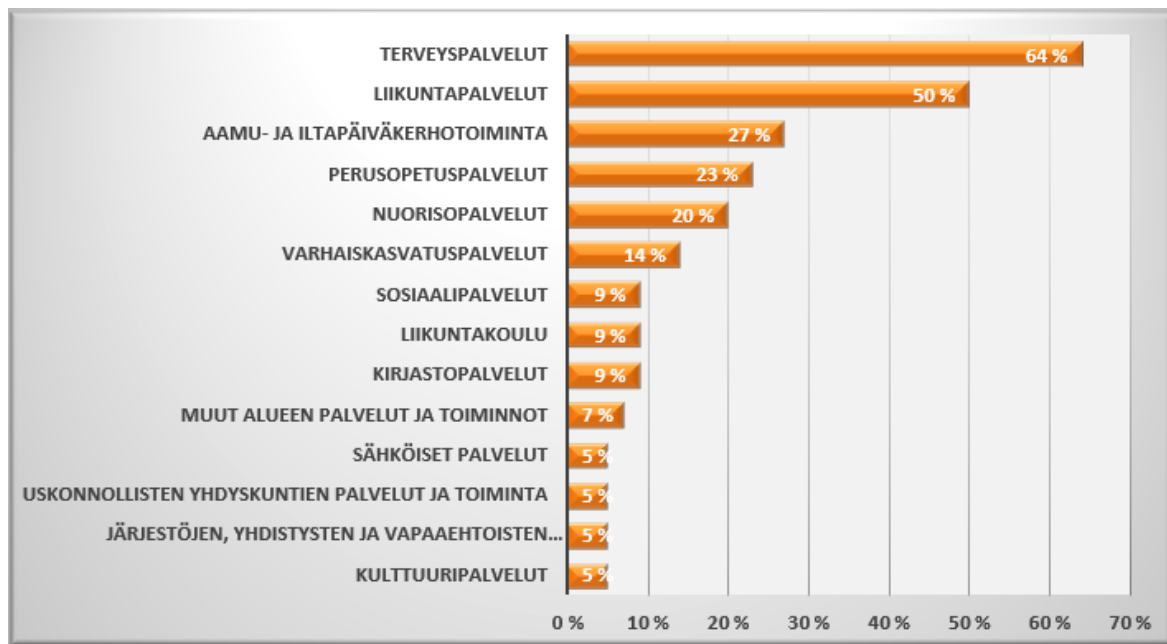
”Hurjastelevat autot ja mopot Karhuojantiellä. Saa pelätä, että lapset jäävät alle.”

”Koulun ympäristön epäsiisteys.”

”Pyörätien puute.”

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Kyselyssä selvitettiin lapsiperheiden huoltajien (N=44) näkemyksiä siitä, **miten eri palveluita tulisi Pitkäkankaan alueella kehittää**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 10) on nähtävissä, huoltajat toivoivat eniten *terveyspalveluiden kehittämistä* (64 %), *liikuntapalveluiden kehittämistä* (50 %), *aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan kehittämistä* (27 %) sekä *perusopetuspalveluiden kehittämistä* (23 %).

KUVIO 10: Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen (Pitkäkangas)

Avoimissa vastauksissa nousi esiin, että huoltajat kokivat tärkeäksi **terveyspalveluiden säilymisen** lähipalveluina Oulusalossa. Terveyspalveluiden suhteen vastauksissa korostui suun terveydenhuollon säilyminen lähipalveluna, jotta isommat lapset voisivat käydä siellä itsenäisesti. Huoltajat toivoivat myös neuvolapalveluiden säilymistä lähipalveluna. Terveyspalveluiden suhteen huoltajat näkivät kehitettävää ajanvarauksen suhteen, jotta vastaanottoaikoja olisi mahdollisuus saada nopeammin ja helpommin. Lisäksi matalan kynnyksen mielenterveyspalveluihin toivottiin lisäresursointia. Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että **liikuntapalveluiden** suhteen Pitkäkankaan alueella tulisi olla enemmän ulkoliikuntapaikkoja, kuten ulkokuntosali, jalkapallokenttä ja kuntoportaati. Liikuntapaikkoja tulisi ylläpitää ja hoitaa asianmukaisesti. Luistelukenttien ja hiihtolatuksen ylläpitoon huoltajat toivoivat parannusta. Huoltajat toivoivat myös maksuttomia liikuntavuoroja ja liikuntakerhoja enemmän koululaisille.

”Terveyspalveluiden täytyy säilyä lähellä. Oulusalosta on mahdotonta kaikkien kulkea esim. Kaakkuriin.”

”Muutama lisämaali Karhuojan kentälle. Pieni kaukalo. Karhuojalta hiihtolatuysteys Oulunsalon latuverkoston.”

”Tekonurmelle pitäisi saada vessat ja oikeat pukukopit.”

”Frisbeerata Oulunsaloon.”

”Irtosalivuoroja pitäisi saada helpommin käyttöön esim viikonlopuille”

Avoimissa vastauksissa Pitkäkankaan alueen huoltajat toivoivat **aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan** mahdollisuutta kaikille 1.–3.-luokkalaisille, joiden huoltajat käyvät töissä. Yksin kotona olemisen sijaan lapsilla olisi näin turvallisia aikuiskontakteja. Aamupäiväkerhon mahdollisuutta Pitkäkankaan alueelle toivottiin erityisesti 1.–2.-luokkalaisille. Avoimissa vastauksissa nousi esiin, että huoltajat toivoivat **perusopetuspalveluiden** suhteen enemmän yhteistyötä kodin ja koulun välillä. Koulun roolia Pitkäkankaan alueen yhteisöllisyyden rakentamisen suhteen toivottiin isommaksi. Useita mainintoja huoltajilta tuli lukion säilyttämisen tärkeydestä

Oulunsalossa. Oppivelvollisuuden pidentyessä lähilukion merkitys tulee huoltajien mielestä kasvamaan. **Nuorisopalveluiden** kehittämisen suhteen huoltajat toivoivat nuorille enemmän aktiivista toimintaa ja tiloja, joissa he voisivat tavata toisiaan. Asuinalueella olisi tarvetta lasten ja nuorten ulkoliikuntaa tukeville aktiiviteettipuistoille. **Varhaiskasvatustalveluiden** suhteen huoltajat toivoivat päiväkohtaisten päivähoitosopimusten jatkuvan tuntikohtaisten sopimusten sijaan. **Sosiaalipalveluihin** toivottiin lisää resursseja etenkin perhetyön ja lapsiperheiden kotipalvelun osalta. Sosiaalipalveluiden tavoitettavuuteen ja saatavuuteen toivottiin myös parannusta. **Kirjastopalveluiden** toivottiin säilyvän Kapteenissa ja kehittämisen suhteen huoltajat toivoivat enemmän lukuhetkiä lapsille ja pajoja kaikenikäisille. **Kulttuuripalveluiden** toivottiin järjestävän enemmän tapahtumia. **Järjestöiltä ja yhdistyksiltä** huoltajat toivoivat enemmän esillä oloa Pitkäkankaan alueella. **Uskonnollisten yhdyskuntien** palveluista huoltajat nostivat esiin Repun kerhotoiminnan, joka koettiin Pitkäkankaan alueella hyvin tärkeäksi toiminnaksi.

”1.–2.-luokalla enemmän perheiden tutustumista toisiinsa, että opitaan tuntemaan toiset vanhemmat vrt. yhteisöllisyys ja osallisuus.”

”Erlaisia harrastusmahdollisuuksia ja kokoontumispaikkoja nuorille.”

”Perheille ilmaista kodinhoitoapua, vanhan tyylin kodinhoitajat takaisin.”

MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **Pitkäkankaan aluetta kehitettävän** kulkuyhteyksien suhteen turvallisemmaksi ja toimivammaksi. Huoltajat toivoivat, että liikennejärjestelyissä huomioitaisiin paremmin lapsia ja koululaisia. Erityisesti Karhuojantien turvallisuus jalankulkijoille huolestutti huoltajia. Asuinalueen teiden kunnossapitoon ja rakentamiseen tulisi huoltajien mukaan panostaa enemmän. Muutamia mainintoja tuli myös joukkoliikenneyhteyksien parantamisen suhteen. Pitkäkankaan alueen huoltajat toivoivat, että alueella järjestettäisiin enemmän yhteisöllistä toimintaa, joissa asukkaat voisivat tutustua toisiinsa. Yhteisöllisten tapahtumien järjestämisessä tulisi hyödyntää alueen monenlaisia julkisia tiloja, kuten liikuntahalleja. **Asuinalueen julkisten tilojen hyödyntämisen mahdollisuuksista** huoltajat nostivat esiin palloiluhallin, johon toivottiin ilmaisia yleisövuoroja sekä pelivuoroja koululaisille. Huoltajat toivoivat, että perheillä olisi mahdollisuus varata liikuntasalivuoroja kouluilta tai hyödyntää koulujen käsityöluokkia. Kunnantalolle ehdotettiin remonttia, jotta sen tilat saataisiin käyttöön esimerkiksi järjestöille. Nuorille toivottiin järjestettävän sisätiloja, missä he voisivat viettää vapaa-aikaansa. Nykyinen nuorisotalo on huoltajien mielestä liian pieni, eikä aukioloajat palvele käyttäjiä. Huoltajien mukaan alueen julkisia tiloja tulisi hyödyntää enemmän erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

”Enemmän harrastusmahdollisuuksia tai paremmat ja halvemmat joukkoliikenneyhteydet Oulun eri puolille tai naapurikuntiin.”

”Papijärvelle menevän tien päällystys tai kevyenliikenteenväylän rakentaminen tuolle tielle.”

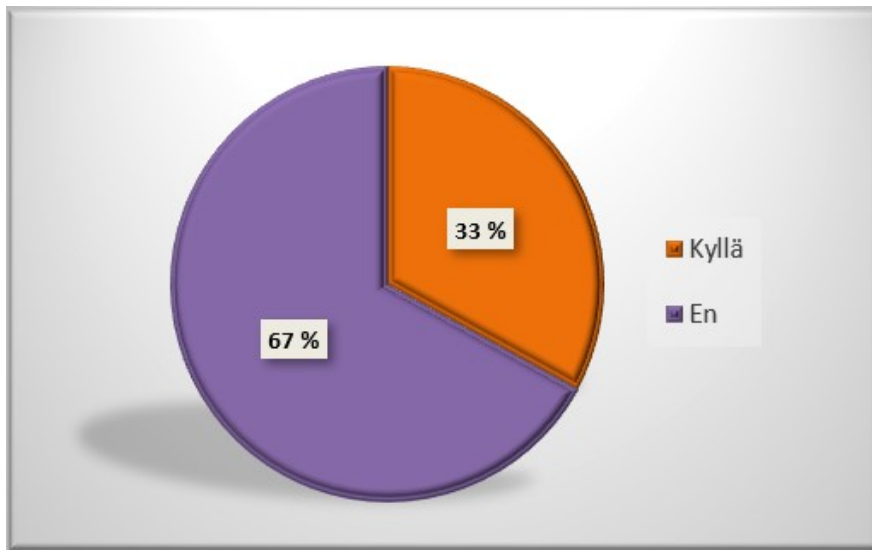
”Teiden kunnossapito ja rakentaminen turvallisiksi. Esim. Karhuojantie ei ole kovin lapsille turvallinen, vaikka siinä kulkee lapsia todella paljon.”

”Kaikille etenkin koululaisille pitäisi olla maksuttomia pelivuoroja, joissa ohjaaja paikalla.”

”Enemmän lasten ”kuperkeikka”-tapahtumia, koululaisten järjestämiä discoja ja lastenjuhlia.”

KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN

Kyselyssä selvitettiin **Pitkäkankaan lapsiperheiden huoltajien (N=43) halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämiseen ja yhteisölliseen toimintaa**. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 11) on nähtävissä, huoltajista 33 % vastasi olevansa kiinnostunut osallistumaan alueen kehittämistyöhön. Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin halukkuuttaan osallistua toiminnan järjestämiseen, jos joku muu ottaisi vetovastuuta. Ehdotuksena tuotiin yhteiskirpputorin järjestäminen. Huoltajista puolestaan 67 % vastasi, ettei ole halukas osallistumaan alueensa kehittämistyöhön. Avoimissa vastauksissa huoltajien osallistumisen esteeksi nousi ajan puute kiireisessä arjessa.

KUVIO 11: Halukkuus osallistua asuinalueen kehittämistyöhön N=43 (Pitkäkangas)

NIEMENRANTA

ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät lisäävät Niemenrannan viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousi erityisesti esiin asuinalueen rauhallisuus ja uudisrakentaminen, mikä on houkuttanut asuinalueelle paljon lapsiperheitä. Lapsiystävällisyys ja lapsiperheet nähtiin alueen vetovoimatekijänä. Huoltajien vastauksissa nousivat myös luonto sekä ympäristön siisteys asuinalueen viihtyisyyttä lisääviksi tekijöiksi. Vastauksissa mainittiin erityisesti hoidetut viheralueet. Huoltajien mukaan Niemenrannan viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta asuinalueena ovat lisäämässä uusi hieno koulu, lähikauppa sekä ulkoilu- ja liikuntamahdollisuudet.

”Lapsiperheitä ja omistusasumista paljon = rauhallinen asuinalue.”

”Perusasiat kunnossa. Koulu, kauppa, hyvät naapurit.”

”Rauhallisuus, leikkipuistot, pulkkamäet, luistelukenttä, hyvät lenkkeilymahdollisuudet, paljon lapsiperheitä.”

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät vähentävät Niemenrannan viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousivat erityisesti harrastusmahdollisuuksien sekä sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen vähäisyys asuinalueen viihtyisyyttä vähentävinä tekijöinä. Etenkään nuorille suunnattua vapaa-ajan toimintaa, aktiviteetteja tai kokoontumispaikkoja ei asuinalueella ole riittävästi. Huoltajien mukaan alueen kunnossapitoon olisi suunnattava enemmän resursseja, sillä hyväkuntoinen infrastruktuuri voisi vähentää nuorten häiriökäyttäytymistä. Useita mainintoja sai moottoriajoneuvoilla kaahaaminen, mikä heikentää alueen viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Niemenrannalla on huoltajien mukaan syrjäisen seudun maine, koska julkiset kulkuyhteyden ovat niin huonot etenkin iltapäivä-aikaan. Myös varhaiskasvatuspaikkojen riittämättömyys nähtiin haastavan asuinalueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta. Huoltajien vastauksissa nousi esiin epävarmuus ja huoli tulevaisuuden palveluista asuinalueella.

”Harrastusmahdollisuudet huonot.”

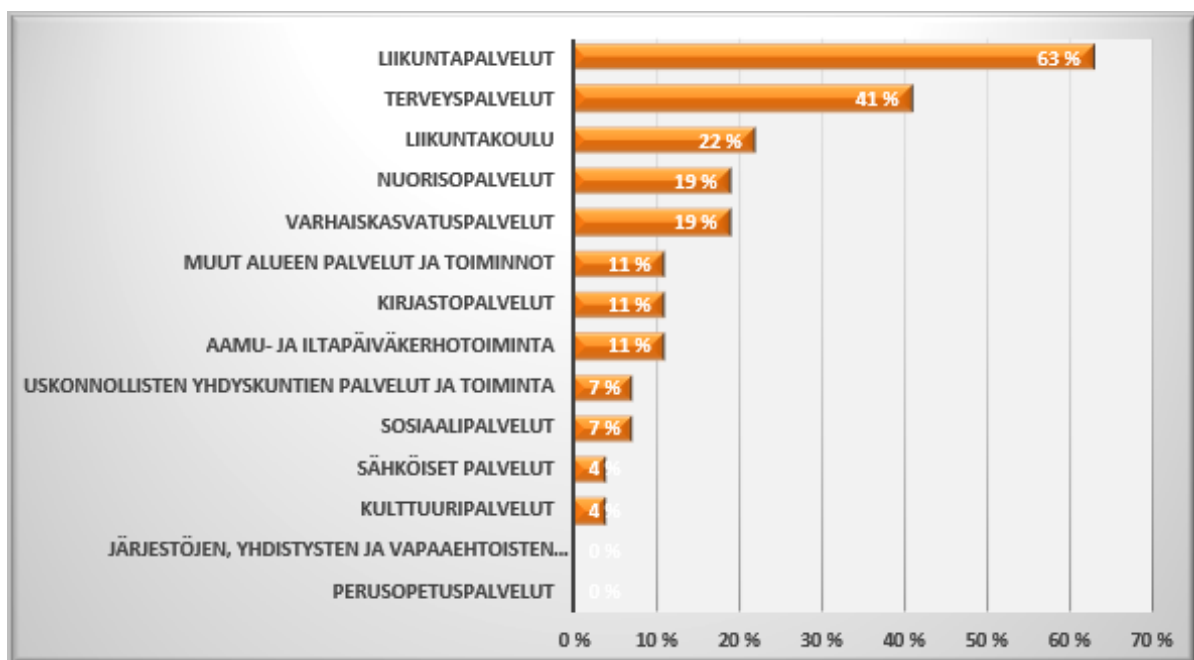
”Liikuntapaikkojen vähyys ja virikkeelliset ulkotilat myös yli 10-vuotiaille, ei vain päiväkotikäisille.”

”Ilman riittävää kunnossapitoa alueen yleisilme rapistuu ja se on omiaan houkuttelemaan häiriökäyttäytymistä.”

”Terveyspalvelujen jatkuvuuden epävarmuus, julkiset kulkuyhteydet, varhaiskasvatuspaikkojen rajallisuus ja isot ryhmäkoot.”

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Kyselyssä selvitettiin lapsiperheiden huoltajien (N=27) näkemyksiä siitä, **miten eri palveluita tulisi Niemenrannan alueella kehittää**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 12) on nähtävissä, huoltajat toivoivat eniten *liikuntapalveluiden kehittämistä* (63 %), *terveyspalveluiden kehittämistä* (41 %), *liikuntakoulun kehittämistä* (22 %), *nuorisopalveluiden kehittämistä* (19 %) sekä *varhaiskasvatuspalveluiden kehittämistä* (19 %).

KUVIO 12: Lapsi- ja perhepalveluiden kehittäminen (Niemenranta)

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että **liikuntapalveluiden** suhteen Niemenrannan alueella tulisi olla enemmän ulkoliikuntapaikkoja, kuten ulkokuntosali ja kuntoportaat. Huoltajat toivoivat asuinalueelle ulkoliikunta- ja leikkipuistoja, jotka olisivat suunnattu lasten ja nuorten käyttöön. Liikuntapaikkoja tulisi kunnossapitää ja hoitaa asianmukaisesti. Luistelukenttien ja hiihtolaturujen ylläpitoon huoltajat toivoivat parannusta. Kehittämisehdotuksena matalan kynnyksen liikunnan harrastamiseen huoltajat toivat sisäliikuntapaikkojen ohjatun käytön. Avoimissa vastauksissa huoltajat korostivat **terveyspalveluiden säilymisen** tärkeyttä lähipalveluina Oulunsalossa. Terveyspalveluiden suhteen vastauksissa korostui suun terveydenhuollon ja neuvolan säilyminen lähipalveluna. Huoltajat näkivät kehitettävää terveyspalveluiden ajanvarauksen suhteen, jotta vastaanottoaikoja olisi mahdollisuus saada nopeammin ja helpommin. Psykologin palveluihin nähtiin myös tarvetta. Huoltajien vastauksista kävi ilmi, että **liikuntakoulu** koettiin liian kalliiksi, etenkin jos perheessä oli useampi halukas lapsi, ja huoltajat ehdottivat maksuttomien liikuntakerhojen järjestämistä.

”Niemenrantaan ulkoliikuntapuisto, portaat ja kunnollinen kuntopolku- ja latuyhteys Kisakankaalle.”

”Lasten leikkipuiston rakentaminen Niemenrannan pohjoispuolelle.”

”Kun se jää on tuohon koululle saatu, niin olisi kiva, että sitä myös pidettäisiin kunnossa.”

”Hammashoitola tulee säilyttää Oulunsalossa. Samoin terveyskeskus ja äitiysneuvola.”

”Maksuton liikuntakoulu lapsille, kouluikäisille.”

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että **nuorisopalveluiden** suhteen Niemenrannan alueelle tulisi saada nuorille kokoontumistiloja, jotka palvelisivat heitä myös viikonloppuisin. Koulun viereiselle parkkipaikalle ehdotettiin skeittiparkin rakentamista. Huoltajien vastauksista nousi **varhaiskasvatuksen** suhteen tarve päivähoitopaikkojen lisäämiselle Niemenrannan alueella. Maksutonta avointa varhaiskasvatusta ehdotettiin 2–4-vuotiaille. **Sosiaalipalveluihin** toivottiin lisää resursseja etenkin lapsiperheiden kotipalvelun osalta. **Ilta- ja päivätoimintaa** huoltajat toivoivat edullisemmaksi ja paikkoja tulisi olla riittävästi. Huoltajat toivoivat **kulttuuripalveluiden** tavoittavan paremmin nuoria. Myös **lähikirjaston** säilyminen koettiin tärkeäksi. Niemenrannan alueen huoltajat toivoivat, että **seurakunta** hyödyntäisi koulun tiloja kerhotoiminnassaan.

”Nuokkaritoimintaa myös viikonloppuisin.”

”Lisää varhaiskasvatusyksiköitä. Ryhmät täynnä/ liian suuria ja jonossa jatkuvasti lisää lapsia.”

”Valve voisi jalkautua Nuokkarille palveluineen.”

”Seurakunnan kerhoja tulisi järjestää koululla, niin kuin aiempina vuosinakin on ollut.”

MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **Niemenrannan asuinalueetta kehitettävän** kulkuyhteyksien suhteen turvallisemmaksi ja toimivammaksi. Huoltajat toivoivat, että liikennejärjestelyissä huomioitaisiin paremmin lapsia ja koululaisia etenkin Hailuodontien ylitysten suhteen. Suurten nopeuksien vuoksi tien ylittäminen on vaarallista. Niemenrannan koulun lähellä sijaitsevalle mäellä ehdotettiin rakennettavaksi ulkoliikuntapuisto, kuntoportaat ja laavu nuotiopaikkoineen. Karhuojan kentän seutua huoltajat toivoivat rakennettavan viihtyisämmäksi. Useita mainintoja tuli myös joukkoliikenneyhteyksien parantamisen suhteen. Huoltajat ehdottivat, että eri tahot järjestäisivät yhteisöllistä toimintaa esimerkiksi Niemenrannan koulun alueella, ettei kaikki toiminta keskittyisi Kirkonkylälle. Yhteisöllinen toiminta voisi lisätä asukas yhteisön yhteen hiileen

puhaltamista. **Asuinalueen julkisten tilojen hyödyntämisen mahdollisuuksista** huoltajat nostivat esiin Niemenrannan koulun liikuntasalin, johon toivottiin vapaita pelivuoroja etenkin nuorille. Koulun muita tiloja ehdotettiin erilaisten kulttuuriharrastusten käyttöön. Huoltajat toivoivat, että koululla järjestettäisiin enemmän iltatoimintaa, kuten erilaisia kerhoja lapsille. Entisen kunnantalon tiloihin ehdotettiin nuorisotilojen järjestämistä.

”Tiejärjestelyt lentokentäntien ja Hailuodontien osalta uusiksi.”

”Koulun lähellä olevalle mäelle voisi rakentaa laavun ja nuotiopaikan, jossa voisi paistella makkaraa ulkoilun lomassa.”

”4H-kerhon, srk toimintaa tai yleistä kaupungin toimintaa esim. kesällä Niemenrannan koulun pihalla.”

”Niemenrannan sataman uimarannan kunnostaminen.”

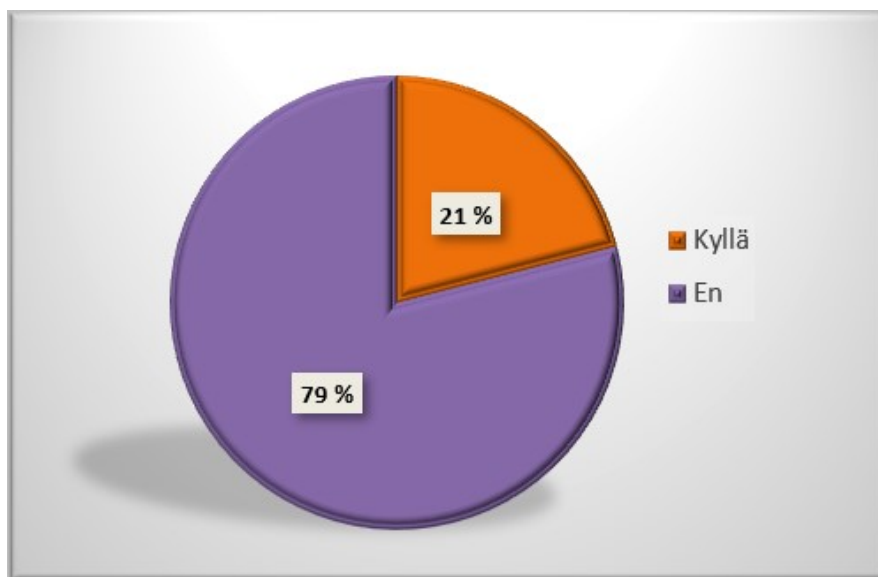
”Talvella katujen kunnossapidon säilyminen, hyvät auraukset jo aamulla aikaisin, kun yläkoululaiset polkevat kahdeksaksi Pitkäkankaalle.”

”Jätekierrätyspiste Niemenrantaan.”

”Laajemmin kulttuuriharrastuksia, esim. taideharrastusmahdollisuuksia (musiikki, kuvataide, teatteri-ilmaisu) Niemenrannan koulun tiloihin.”

KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN

Kyselyssä selvitettiin **Niemenrannan lapsiperheiden huoltajien (N=28) halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämiseen ja yhteisölliseen toimintaan**. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 13) on nähtävissä, huoltajista 21 % vastasi olevansa kiinnostunut osallistumaan alueen kehittämistyöhön. Avomissa vastauksissa huoltajat toivat esiin halukkuuttaan osallistua asuinalueen kehittämissyömiin ja vastata kehittämistä edistäviin kyselyihin. Huoltajista puolestaan 79 % vastasi, ettei ole halukas osallistumaan alueensa kehittämistyöhön. Avomissa vastauksissa huoltajien osallistumisen esteeksi nousi ajan puute kiireisessä arjessa.

KUVIO 13: Halukkuus osallistua asuinalueen kehittämistyöhön N=28 (Niemenranta)

SALONPÄÄ

ASUINALUEEN VIIHTYISYYS JA VETOVOIMAISUUS

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät lisäävät Salonpään viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousivat erityisesti esiin asuinalueen rauhallisuus ja maalaismaisuuus. Alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta lisäävät merenrannat ja luonnonläheisyys. Salonpäässä on huoltajien mukaan hyvät ulkoilumahdollisuudet ja hyvä maine rauhallisena ja turvallisena asuinympäristönä. Yhteisöllisyys nousi myös viihtyisyyttä lisääväksi tekijäksi. Alueen kehitys, erityisesti Varjakan alueen, lisää asuinalueen vetovoimaisuutta. Huoltajien mukaan Salonpään viihtyisyyttä ja vetovoimaisuutta asuinalueena lisää tuleva uusi koulu.

”Luonto, ihmiset, väljyys, maalaismaisuuus, yhteisöllisyys.”

”Uusi koulu, sinne lapsille kerhoja ja harrastusmahdollisuuksia.”

Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä siitä, **mitkä tekijät vähentävät Salonpään viihtyisyyttä asuinalueena**. Vastauksissa nousi erityisesti esille harrastusmahdollisuuksien ja palveluiden niukkuus asuinalueen viihtyisyyttä vähentävänä tekijänä. Etenkään nuorille ja lapsille suunnattua vapaa-ajan toimintaa tai kokoontumispaikkoja ei asuinalueella ole riittävästi. Huoltajien mukaan teiden huono kunto sekä kevyenliikenteen väylien puute vähentävät alueen viihtyisyyttä. Salonpäässä joukkoliikenteenyhteydet ovat myös huonot niin Oulunsalon keskuksena kuin Ouluunkin.

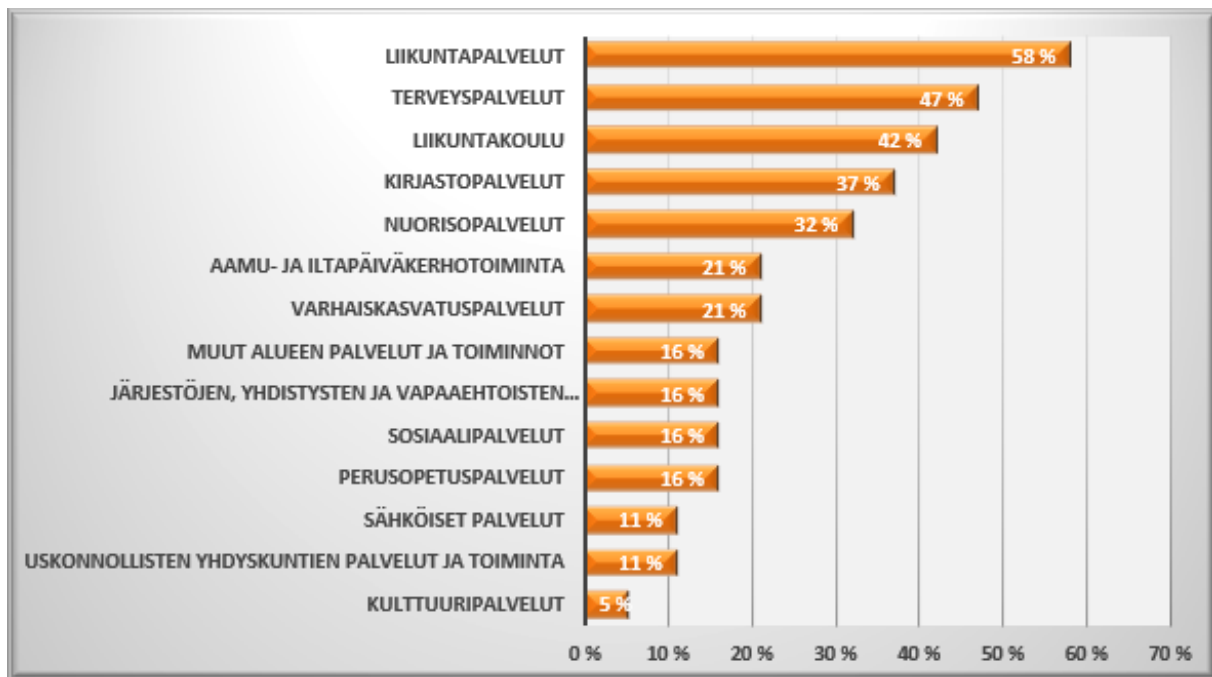
”Harrastustarjonnan puute, nuorisotilojen puute, huonot julkiset liikenneyhteydet.”

”Yksityisteiden kunnossapito ja huoli lapsista, jotka joutuvat liikkumaan autojen seassa, kevyenliikenteen väylien puuttuessa.”

”Huonot liikenneyhteydet kaupunkiin. Tulee vaikeuttamaan tulevaisuudessa lasten harrastuksia.”

LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN KEHITTÄMINEN

Kyselyssä selvitettiin lapsiperheiden huoltajien (N=19) näkemyksiä siitä, **miten eri palveluita tulisi Salonpään alueella kehittää**. Huoltajat saivat valita useamman annetuista vaihtoehdoista ja täydentää niitä avoimilla vastauksilla. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 14) on nähtävissä, huoltajat toivoivat eniten *liikuntapalveluiden kehittämistä* (58 %), *terveyspalveluiden kehittämistä* (47 %), *liikuntakoulun kehittämistä* (42 %) sekä *kirjastopalveluiden kehittämistä* (37 %).

KUVIO 14: Lapsi- ja nuorisopalveluiden kehittäminen (Salonpää)

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivat esiin, että **liikuntapalveluiden** suhteen Salonpään alueella tulisi järjestää enemmän ja monipuolisempia liikuntaharrastuksia etenkin lapsille ja nuorille. Asuinalueelle toivottiin sisäliikuntapaikkaa, ulkokuntosalia sekä lapsille leikkipuistoa. Talviaikaisen liikunnan suhteen huoltajat toivoivat luistelukenttien ja hiihtolatujen parempaa huoltoa ja ylläpitoa. Avoimissa vastauksissa huoltajat korostivat **terveyspalveluiden säilymisen** tärkeyttä lähipalveluina Oulunsalossa. Terveyspalveluiden suhteen vastauksissa korostui suun terveydenhuollon säilyminen lähipalveluna. Kehitysehdotuksena nähtiin nuorisoneuvolan järjestäminen Oulunsaloon, jossa mahdollistuisi matalan kynnyksen tuki ja ohjaus vanhemmille ja kasvattajille. Tämä palvelu olisi tukemassa kouluterveydenhuoltoa, jossa huoltajien mukaan vanhemmuuteen ja sen tukemiseen ei ole jäänyt aikaa. Myös puheterapiapalveluita toivottiin takaisin Oulunsaloon. Ehdotuksena tuli, että palvelut voisivat tarvittaessa jalkautua lähemmäksi perheitä, kuten Salonpään koululle, eikä perhe olisi aina se, joka liikkuu. Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **liikuntakoulun** järjestämistä Salonpään asuinalueen lapsille. Huoltajien mukaan Salonpään koulun tiloja voisi hyödyntää enemmän ja koulu voisi tehdä yhteistyötä paikallisten järjestöjen ja urheiluseurojen kanssa. Liikuntatoiminnan tulisi kuitenkin olla edullista, jotta kaikilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua toimintaan.

”Hammashoitolan tulisi pysyä Oulunsalossa, vaikeuksia tulee kuskata ala-aste ikäisiä lapsia kaupunkiin hammashoitolaan kesken koulu/työpäivää.”

”Olisi huippu, kun vois varata ajan tarvittaessa ja työntekijä olisi tavattavissa lähikoululla uudella Salonpään koululla.”

”Lisää harrastustoimintaa lapsille mm. tanssia, judoa...”

”Luistelukenttien jäädytys kaikille kolmelle kentälle Helasentie, Pajuniementie ja koulun kenttä (valaistus ja jäädytys asiat kuntoon).”

Avoimissa vastauksissa huoltajat nostivat **kirjastopalvelut** yhdeksi tärkeäksi kehittämiskohteeksi Salonpään asuinalueella. Kirjaston etäpistettä ehdotettiin järjestettäväksi Salonpään koulun yhteyteen, mikä voisi

toimia esimerkiksi omatoimikirjastona. **Nuorisopalveluiden** suhteen huoltajat toivoivat nuorille omia koontumistiloja, jossa heille järjestettäisiin toimintaa ja paikalla olisi nuoriso-ohjaaja. Kerhotoimintaa kaivattiin kaikenikäisille, mutta etenkin yläasteikäisille koululaisille.

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **varhaiskasvatuspalveluiden** suhteen lisäresursointia, jotta lähialueen lapset mahtuisivat lähialueen varhaiskasvatustyksiköihin. Lisäksi Salonpään toivottiin avointa varhaiskasvatustoimintaa. **Perusopetuspalveluiden** suhteen nousi innostunut odotus Salonpään uuden koulurakennuksen valmistumisen suhteen. Lisäksi lukion säilyminen Oulusalossa koettiin tärkeäksi. Huoltajat toivoivat **aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa** järjestettävän Salonpään koululle. Etenkin aamupäiväkerho nähtiin tarpeelliseksi pienille koululaisille. Salonpään uudelle koululle huoltajat toivoivat mahdollisuutta järjestää **kulttuuripalveluita**, kuten elokuvia ja kädentaitokursseja. Ehdotuksena tuli, että koulun tiloja voisi hyödyntää kansalaisopiston kurssien järjestämiseen. Myös muilta **järjestöiltä, yhdistyksiltä ja seurakunnalta** toivottiin lisää kerhotoimintaa ja vapaa-ajan toiminnan järjestämistä Salonpään asuinalueelle. **Sosiaalipalveluiden** suhteen toivottiin lisäresursseja etenkin lapsiperheiden kotipalveluun.

”Salonpään olisi ihana, kun sais nuorisopalveluja.”

”Salonpäästä on tosi pitkä matka, jos täytyisi vielä kauemmas lähteä lukioon.”

”Aamupäiväkerhot myös niille lapsille, joilla ei ole erityistarpeita. Vanhemmat päivätöissä ja lapsi joutuu yksin kotona tekemään lähtöä ekaluokalle.”

”Kerhotoimintaa esim. kokkikerhoa, käsityökerhoa kun uusikoulu valmistuu”

MUITA ASUINALUEEN KEHITTÄMISTOIVEITA JA JULKISTEN TILOJEN HYÖDYNTÄMINEN

Avoimissa vastauksissa huoltajat toivoivat **Salonpään aluetta kehitettävän** kulkuyhteyksien suhteen turvallisemmaksi ja toimivammaksi. Huoltajat toivoivat, että liikennejärjestelyissä huomioitaisiin paremmin lapsia ja koululaisia etenkin Hailuodontien ylitysten suhteen. Ehdotuksena tuli alikulkujen rakentaminen, joilla mahdollistettaisiin turvallisemmat koulumatkat. Asuinalueen kevyenliikenteenväylien rakentamiseen ja valaistukseen tulisi panostaa. Useita mainintoja tuli myös joukkoliikenneyhteyksien parantamisen suhteen, että ne olisivat aikataulullisesti kattavammat ja ylettyisivät Salonpään saakka. Kulkuyhteyksien riittämättömyys heikentää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia, jos huoltajilla ei ole mahdollisuutta kuskata iltaisin. Huoltajien mukaan Salonpään alueen elinvoimaisuuteen ja laajentumiseen tulisi panostaa ja hyödyntää monipuolista ympäristöä ja luontoa. Useita mainintoja tuli Varjakan alueen kehittämisestä. **Asuinalueen julkisten tilojen hyödyntämisen mahdollisuuksista** huoltajat nostivat esiin Salonpään tulevan uuden koulun, jonka suhteen huoltajilla on isot odotukset. Vanha puukoulu toivotaan otettavan hyötykäyttöön esimerkiksi siirtämällä kylätalon toimintaa sinne.

”Pyörätie Hailuodontien varteen ja yksityisteiden huoltovastuun siirtäminen takaisin kunnalle/valtiolle.”

”Linja-auto yhteydet Pajuniemi / Salonpää -Oulun keskusta muinakin kuin koulu aikoina helpottaisi Nuoren harrastamismahdollisuuksia.”

”Toivoisin Varjakan olevan oikein vilkas retkeily- /luontokohde upeine juttuineen ja saaren vetovoima olisi suuri matkailukohde.”

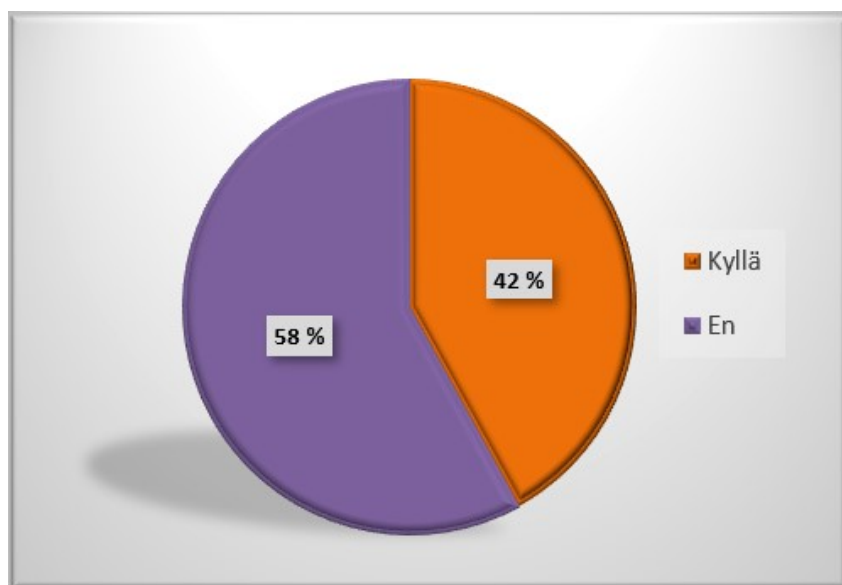
”Kaava myös Salonpäähän, täällä on paljon ihania paikkoja, ja jatkuvasti kuulee kyselyjä mahdollisista rakennuspaikoista.”

”Toivoisin, että tulevasta uudesta koulusta tulee sellainen, että iltaisin on mahdollisuus eri toimijoilla käyttää tiloja.”

”Tuo vanha koulurakennus olisi upea tila nuokkarille, kerhoille ja kansalaisopiston toiminnalle”

KEHITTÄMISEEN JA YHTEISÖLLISEEN TOIMINTAAN OSALLISTUMINEN

Kyselyssä selvitettiin **Salonpään lapsiperheiden huoltajien (N=19) halukkuutta osallistua asuinalueensa kehittämiseen ja yhteisölliseen toimintaa**. Kuten alla olevasta kuviosta (KUVIO 15) on nähtävissä, huoltajista 42 % vastasi olevansa kiinnostunut osallistumaan alueen kehittämistyöhön. Avoinna vastauksissa huoltajat toivat esiin halukkuuttaan osallistua asuinalueen kehittämisen ideoimiseen ja toiminnan suunnitteluun sekä yhteistyön kehittämiseen eri toimijoiden kanssa. Huoltajista puolestaan 58 % vastasi, ettei ole halukas osallistumaan alueensa kehittämistyöhön. Avoinna vastauksissa huoltajien osallistumisen esteeksi nousivat ajan ja voimavarojen puute kiireisessä arjessa.

KUVIO 15: Halukkuus osallistua asuinalueen kehittämistyöhön N=19 (Salonpää)

